Flori pentru Zoe

ANTONIA KERR

DAMEN TANGO

DAMEN TANGO

romane cu dragoste

ANTONIA KERR s-a născut în 1989. *Flori pentru Zoe* este primul ei roman, deja tradus în germană. A renunțat la studii pentru a se dedica vocației de scriitor.

Flori pentru Zoe

ANTONIA KERR

Traducere din limba franceză
ANA ANTONESCU

NEMIRA

Coperta: Gabi DUMITRU

Antonia Kerr
DES FLEURS POUR ZOË
© Éditions Gallimard, 2010

© Nemira, 2012

Redactor: Oana IONAȘCU
Tehnoredactor: Stelian BIGAN

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN ePUB: 978-606-579-521-1
ISBN PDF: 978-606-579-520-4
ISBN Print: 978-606-579-405-4

Lui Alain T.

„A trăi e o rugăciune pe care numai dragostea unei femei o poate împlini.“

Romain Gary,
Dincolo de limita aceasta, biletul își pierde valabilitatea, 1975

PROLOG

Ajung la vârsta la care începi să te gândești să-ți scrii memoriile, după ce o vreme ai plănuit să-ți schițezi arborele genealogic. Din fericire, mărturiile scrise ale strămoșilor mei au fost arse de călugării anglicani la nașterea străbunicului meu, odrăslit în urma unei legături incestuoase între veri, așa că am fost scutit de un asemenea exercițiu.

Recent am organizat o reuniune a foștilor elevi din clasa mea, care figura și ea pe lista de îndatoriri de îndeplinit înainte de a face cancer la prostată. Credeam că revederea colegilor mei de promoție o să-mi facă bine, dar ar fi trebuit să ascult de sfaturile prietenului meu Barry. El, care avea experiență în genul acesta de evenimente, mă pusese în gardă asupra numeroaselor puncte de asemănare dintre o reuniune a foștilor colegi de școală și o adunare a foștilor combatanți. Grație magiei internetului, salonul meu se umplu de bătrânei juvenili, altădată elevi plini de vioiciune, cu pahare de bere Regal în mână. Purtam toți etichete

mici cu numele noastre pe reverul hainei. Așa am reîntâlnit-o pe Ingrid F., prietena mea de la șaptesprezece ani. Splendoarea aceea suedeză era acum ascunsă sub un strat gros de riduri, încât mi-au trebuit câteva minute ca să-i accept fața cea nouă și să las să treacă tristețea îngrozitoare care era gata să mă cuprindă. Nu mă puteam împiedica să mă gândesc că era începutul sfârșitului. Pe scurt, entuziasmul pe care mi-l deșteptau aceste regăsiri s-a stins rapid. În cele din urmă, aș fi preferat să păstrez amintirea patinată a lui Ingrid, a frumuseții ei de blondă scandinavă, ale cărei plete i se unduiau pe spate.

După o astfel de experiență dezamăgitoare, decisesem să-mi arunc la gunoi lista și să mă opresc din bifarea obiectivelor. Dar nu mi-a folosit la nimic. Am învățat că, orice am face, viața ne prinde din nou în plasa ei.

În orice caz, Zoe nu figura pe lista mea. Ea a adormit pe bancheta din spate în timp ce scriu rândurile astea. Pisica doarme și ea, cuibărită la sânii lui Zoe. Cotoiul ăsta ratat deține de o mie de ori mai mult loc în inima ei decât mine, deși ea susține contrariul. Sunt obligat să mă sprijin de volanul mașinii, altfel mărturia mi se va pierde în hățișul literelor mele puchinoase. Or, eu vreau ca ea să străbată secolele: poate că unui iluminat îi va veni cândva ideea să înființeze, pornind de la scrierile mele, o religie care va face din Zoe noua Maria plină de har a anului 2200. Aș fi fondat eu însumi o astfel de credință, dar, de fiecare dată când o privesc dormind, mă apropii o dată în plus de

creștinism. Mă consider a fi primul ei discipol, pentru că nu cred în nimic altceva decât în ea – Zoe mă apropie de Dumnezeu ca să mă îndepărteze și mai mult de El.

Cred că suntem în Nevada, se zăresc munți roșietici și cactuși singuratici, dar ea ar ști mai bine decât mine să o spună – n-am deloc simțul orientării, iar memoria începe să-mi joace feste. Mi se întâmplă, de pildă, să părăsesc un stat și să uit de care anume este vorba, la numai o oră după ce am trecut de panoul cu drum bun. Mai rău e că uneori nu am habar unde mă aflu, așa cum se întâmplă acum. Tatăl meu ar zice, desigur, că e din cauză că am locuit prea mult timp la New York și că viața citadină și-a pus amprenta asupra mea. Poate că nu ar greși, chiar dacă vârsta face acum parte dintre motivele de care trebuie să țin seama. Mă deplasez urmându-mi instinctul, ceea ce-mi provoacă uneori anumite probleme. Așadar, Zoe este cea care se ocupă de traseu și eu conduc, oricât de puțin firească ar părea o astfel de combinație. Mergem împreună în Canada, dar mai înainte facem un tur mic prin țară; o ocazie pentru ea ca să afle lucruri despre fauna și flora naționale, deși Zoe este un copil instruit care nu se mulțumește doar cu documentarele de la MTV. Ea știe deja enorm de multe despre Statele Unite și restul lumii, se interesează de biografia scriitorilor europeni, a reținut o grămadă de citate în memoria sa mereu clocotitoare, iar când nu-mi toacă nervii, își petrece timpul citindu-mi cu voce tare poeme de autori mai mult sau mai puțin cunoscuți din Cuba

și din Bahamas, ținuturile sale natale. A călătorit puțin însă, așa că sper ca drumul acesta pe care-l facem împreună să o marcheze până după moartea mea – detest să mă gândesc la detalii de genul ăsta. Îmi pune numeroase întrebări despre trecutul meu, dar aș zice că nutrește un soi de indiferență în privința istoriei vieții mele, o atitudine caracteristică celor tineri față de ceea ce li se pare îndepărtat, ca războiul sau căderea zidului Berlinului.

I

Promisiunea iubirii veșnice mă făcuse fericit. Primii ani cu Evelyn fuseseră fabuloși, apoi m-am complăcut în ceea ce cuplurile întreține ca iluzii ale veșniciei. În prezent nu mai doream deloc să rămân la New York; mă dezgusta acum orașul pe care atâta îl iubisem. Evelyn se debarasase de mine cu douăsprezece luni înainte, în favoarea avocatului Bob Sherman, iar perspectiva acestei aniversări mă deprima mai mult chiar decât vederea pescărușilor poluați cu motorină la Discovery Channel.

Mulți dintre colegii mei de la Nasdaq o șterseseră subit către ținuturile izolate din Midwest și din Nord, bucurându-se de o nouă seninătate în mijlocul cerbilor și taurilor Angus. Orașul era cel care îi făcea să fugă sau mai degrabă atmosfera muribundă care se înstăpânise peste New York de când cu avioanele ucigașe? La un an după 11 septembrie, orașul mirosea încă a mercur și a praf, iar străzile erau populate de bărbați și de femei cu privirea împăienjenită de oboseală. Eram

eu însumi sleit de puteri din pricina unor dezamăgiri, deloc puține, și mă gândeam în momentul acela să mă alătur colegilor mei în toiul expediției lor. Moartea nu mai era foarte departe. Asemenea unui atlet care se încălzește înainte de a sări cu prăjina, nu năzuiam decât să mă retrag într-un loc îndepărtat și liniștit ca să mă pregătesc mai bine pentru final. În cel mai rău dintre scenarii, îmi mai rămâneau douăzeci de ani de viață și nici prin gând nu-mi trecea să îi trăiesc aici, unde eram un inadaptat. New York este un oraș al opiniilor, al cauzelor, al moralei și nimic din toate astea nu-mi stătea în fire. Aveam iubite de toate vârstele și bonusuri de la bancă pe care mi le înghițeau sticlele de Jim Beam și reparațiile Cadillacului meu Eldorado. Le însoțeam pe iubitele mele la Operă și în cinematografele intelectuale din Columbus Circle. Nu obișnuiam să mă atașez de amantele mele, dar una dintre ele continua să mă obsedeze de ceva timp: Lena, o juristă de treizeci și patru de ani, bilingvă, știa engleza și bulgara, și licențiată la Harvard în istoria artei. Lucrurile astea nu au vreo explicație, există pur și simplu un moment în care o femeie se detașează de celelalte prin grația, inteligența sau firea ei deosebită. Lena era singura care nu-mi ceruse cheile de la apartament și simțeam cum se apropie de mine valul acela de entuziasm pentru ceea ce nu poți atinge, care m-a lovit adesea în vremea iubirilor din tinerețe, lăsându-mă ca paralizat. După povestea cu Lena m-am hotărât cu adevărat să plec: aveam să părăsesc nu numai orașul, ci și țara, pe care prezența lui Bush la Casa

Alba o făcea ușor insuportabilă. La cincizeci și nouă de ani, îmi mai rămâneau puține ținuturi de cercetat, mai ales în emisfera sudică, din cauza lui Evelyn care nu avea încredere decât în soare și *farniente* – am cedat mereu capriciilor ei. Canada însă mi se părea un mister care merita descoperit, deși Evelyn o boicotase pe vremea când eram împreună, sub pretextul că „cei de acolo" ne detestă. Degeaba i-am tot zis că „cei de acolo" nu erau toți la fel, nu era nimic de făcut. Nu am ajuns niciodată să explorez împreună cu ea atât de faimoasele spații uriașe, pădurile despre care se spune că par să ia foc într-un mod spectaculos toamna și curiozitatea călătorului începea să-mi dea ghes.

Mă îngrozea însă gândul să părăsesc orașul sau, mai degrabă, perspectiva de a o anunța pe Condoleezza, asistenta mea. O mințisem în privința lui Evelyn, așa că o credea plecată într-o misiune umanitară în Uganda. Într-o dimineață de luni m-am decis în sfârșit să-i mărturisesc tot – lunea era ziua ei de bună dispoziție. O așteptam să apară când, fidelă obișnuințelor sale, a trântit ușa de perete și mi-a întins cafeaua decofeinizată cu aspartam. Am gustat-o, am verificat absența caramelului, pentru că ea adăuga uneori un strop fără să mă prevină. „Dacă aș fi avut chef să mă îngraș, aș fi folosit zahăr adevărat", îi spuneam. Iar Condoleezza se apăra replicându-mi că eram „slab ca o pisică jigărită", încă una dintre expresiile ei inventate.

– Ce nu-i în regulă? a spus ea, pe frunte săpându-i-se un rid de îngrijorare. Aveți o față stoarsă.

– Șifonată, am corectat-o eu.

– Ce vă sâcâie așa? Să nu-mi spuneți că nu e nimic, pentru că vă cunosc ca și cum v-aș fi făcut eu! Știu când ceva amărăște inima blândului meu Richard!

M-a apucat de obraz și a început să mă scuture de pielea moale pe care o țineam între degete. Blândul Richard, iată cum îmi zicea mie, patronul ei, șeful ei ierarhic. Unde s-a dus respectul de altădată? Acele „Domnule, cum vi se pare cafeaua?“ sau „Domnule, doriți să știți cum este vremea azi?“. De când încetasem să ne mai zbenguim, o tandrețe nouă pusese stăpânire pe ea, o blândețe maternă care retezase complet dorința pe care o nutream în privința ei. Condoleezza era femeia cea mai impresionantă cu care mă tăvălisem vreodată – un metru șaptezeci la o sută douăzeci și patru de kilograme, mâini ca niște scoici și la încheieturi mereu o cantitate uluitoare de diamante false și brățări din plastic. Un derapaj de o noapte în piscina apartamentului meu lăsase cale liberă câtorva întâlniri senzuale, dar diferențele dintre noi erau atât de mari, încât ne-am întors rapid la relația asexuată de la început.

– M-am hotărât să ies la pensie. Mă duc să trăiesc în Canada. Ah, și Evelyn nu este în Uganda, ne-am despărțit, am anunțat eu pe un ton teatral.

Efectul a fost instantaneu. Condoleezza a rămas o clipă ca trăsnită, neclintită, înainte ca pașii să-i deseneze cercuri concentrice pe mochetă.

– Nu, nu, spunea ea, dând din cap ca un porumbel. Nu acum! Sunteți prea priceput ca să vă retrageți!

Pensia e pentru ratați, pentru lași, nu pentru oameni ca dumneavoastră!

S-a așezat pe suportul pentru picioare al fotoliului Eames, cu ochii ieșiți din orbite.

– Dumnezeule, Dumnezeule, Iisuse, ajută-mă!

– Îmi pare rău, i-am spus, dar cred că nici el nu va putea îndrepta situația.

Ea stătea chiar pe jos în acel moment, cu brațele încrucișate peste pântece, și nu s-a ridicat decât după ce și-a netezit rochia înflorată cu mâna. „Bine. Faceți cum vreți", mi-a aruncat ea înainte să părăsească încăperea. Când m-am dus să văd ce face, am găsit-o dând cu aspiratorul pe canapeaua din salon cu o mână, în vreme ce cu cealaltă bea scotch direct din sticlă. Mi-am scos cămașa și m-am așezat pe banchetă. Mi-a apărut o urmă rotundă și albă pe trunchi, când ea m-a aspirat din greșeală, smulgându-mi câteva fire de păr în trecere.

– Scuze, mi-a zis ea.

– Acum nu trebuie să mă despărțuiți, Condoleezza.

Ea a oprit aspiratorul.

– Acarienii... Vă halesc creaturile astea. Știți că vă mănâncă scamele de piele moartă? Adevărați canibali.

– Canibalii nu-și devorează decât propria specie.

– N-are importanță. Nu vreau să fiți hrană pentru acarieni.

M-am retras în biroul meu ca să redactez anunțul pe care aveam să-l trimit la *New York Times*: „Bărbat alb caut însoțitor de drum pentru călătorie în Canada"; după recitire mi s-a părut însă prea ambiguu.

Temându-mă să nu sfârșească în paginile pentru gay, l-am transformat în „Caut beatnic pentru călătorie în comun cu mașina“, deși anunțul nu-și pierduse din patetism. Acum câțiva ani m-aș fi hotărât fără îndoială să iau avionul, dar fobia mea față de aparatele de zbor crescuse odată cu vârsta și cu intensificarea actelor teroriste, așa încât nicio sticlă de whisky nu reușise să-mi mai calmeze nervii în ultimele mele călătorii de afaceri spre Europa și Japonia. Cum nu întrețin cu necunoscuții decât raporturi cordiale, ideea de a împărți cu unul dintre ei interiorul Cadillacului nu-mi prea surâdea. După ce multă vreme evitasem să mă frec de lume, aveam dintr-odată chef s-o încerc și pe asta. Hawthorne, psihiatrul meu, spune că dorința mea de mântuire provine din îndoielile asupra religiei, în cazul în care m-aș înșela în privința inexistenței lui Dumnezeu, și îmi doresc mult să-i dau dreptate.

Am rescris de cinci ori anunțul. Când am plecat de la birou, Condoleezza trecuse la bourbon. Am încercat să o îmbărbătez, dar era de neconsolat. „Ce-o să devin fără dumneavoastră?“ repeta ea între două gâfâieli. Ca să mă convingă să rămân, ea s-a lansat într-o teorie cum că lumea era un ținut uriaș plin de animale canibale, mai rele decât acarienii. Condoleezza e una dintre acele persoane care au mai multă încredere în oameni decât în animale. Eu sunt exact pe dos: doar animalele se bucură de trecere în ochii mei.

Tristețea mi s-a accentuat când, intrând în dormitor pentru siestă, am văzut cerceii cu diamante ai lui Evelyn pe noptieră, cei pe care i-i oferisem la

aniversarea celor patruzeci de ani. Ea nu îi ceruse la plecare, așa că îi lăsasem neatinși, relicve ale iubirii noastre pierdute. Prezența lor nu făcea decât să-mi intensifice durerea, dar preferam să sufăr decât să înlătur ultimul lucru care-mi mai rămăsese de la soția mea. Neclintirea cerceilor mă liniștea. În general, orice refuza să se supună schimbării mă liniștea și obișnuințele mele își aveau fiecare locul lor într-o mecanică precisă. Siesta, mersul pe jos, ieșirile la Operă erau acum singurele activități cât de cât palpitante din existența mea. M-aș fi însurat bucuros cu Lena ca să-mi schimb gândurile, dar eram prea obosit ca să mă mai recăsătoresc cu o femeie cu douăzeci de ani mai tânără. Fără îndoială că Lena mă aprecia, poate că mă găsea chiar pe gustul ei, dar știam că avea să mă părăsească înainte să împlinesc optzeci de primăveri. Iar pentru început, nici nu era sigur că ea ar fi acceptat să mă ia de bărbat.

Era ora nouă când țârâitul telefonului m-a trezit brusc. Așezat pe marginea patului, cu mintea încă amorțită de visele mele în alb și negru cu Kim Novak, așteptam să înceteze sunatul ca să mă pregătesc pentru plimbarea zilnică pe aleile din Battery Park. Când m-am întors în apartament, după două ore, ledul roșu al telefonului pâlpâia. Nu primeam niciun apel în afară de cele ale fiicei mele Maddie cu ocazia Crăciunului și a zilei mele de naștere. Cum aceste date trecuseră, am ignorat semnalul luminos și m-am întins

pentru o nouă siestă. Eram pe punctul de a adormi când a sunat.

– Am deja o asigurare de viață și una medicală, mulțumesc.

– Domnul Harris?

Vocea mă cunoștea – uimitor.

– Al doilea din familie, am replicat.

– Sunt Erin de la L'Espadon, centrul geriatric din Key West. Poate că ați auzit de noi de la radio sau de la televizor. Mi-ar plăcea să vă vorbesc despre viitorul dumneavoastră.

– Nu, mulțumesc, am spus, știu deja că e îngrozitor.

– Mi s-a spus că tocmai ați ieșit la pensie. E un moment de pace și destindere. Ați luat în considerație ideea să vă petreceți această perioadă din viață într-un loc agreabil, în care să fiți asistat medical? Ați vizitat deja Key West din Florida?

Nu mai știam dacă fusesem într-adevăr la Key West sau dacă romanele lui Hemingway îmi creaseră iluzia.

– Sunt foarte bine asistat de mine însumi; tocmai voiam să-mi fac siesta.

– L'Espadon se ocupă de persoane ca dumneavoastră, Richard.

Cu ce drept îmi spunea ea mie Richard?

– Ascultați, Elin, cred că Elin este numele dumneavoastră?

– Erin.

– Lăsați-mă în pace, Erin. Nu mă mai contactați. Ați priceput?

Două zile mai târziu însă, am primit o broșură de la L'Espadon și fermitatea mea s-a mai înmuiat. Dintr-odată eram atras de ghetoul acela pentru bătrâni, îmi imaginam piscina, terenurile cu pisici polidactile și găini în libertate, aveam fantezii cu infirmierele însărcinate să-mi facă toaleta intimă, pe scurt, mă vedeam de acum un adevărat pensionar. Am reluat atunci anunțul pentru *New York Times*, schimbând Winnipeg cu Key West, și un individ din Park Slope m-a sunat peste câteva zile ca să mă întrebe unde va avea loc interviul de angajare. I-am spus că nu era vorba de o slujbă și tonul i-a coborât brusc.

– Sunteți gay, a afirmat el.

– Nu sunt gay.

– N-aveți prieteni.

– Am.

– Atunci de ce ați dat un anunț?

Mi-a cerut să ne vedem mai întâi, argumentând că el nu urcă în mașinile necunoscuților. I-am dat întâlnire într-un bar de pe Wall Street. S-a apropiat de mine în sala de biliard, în lumina evanescentă a lampioanelor. *Dread*-uri[1] dese și castanii îi atârnau de-a lungul trunchiului până la buric. Am priceput din alura sa de căpitan sălbatic că era genul de om pe care ori îl iubeai, ori îl detestai.

– Mă numesc John, a spus el, dar prietenii îmi zic John-John.

---

[1] În engleză în original. Se referă la șuvițele de păr lăsate să crească natural, răsucite, tipice coafurii rasta (n. tr.).

Mi-a întins o mână cu palma la fel de roz ca pielea de porc. Ochii, uimitori de limpezi pentru un om așa de întunecat, îi erau de un verde-gălbui, asemenea celor mai prețioase pietre. A înțeles imediat că exercita asupra mea un farmec platonic printr-o frumusețe și o forță fizică extraordinare. Tricoul său, inscripționat cu FUCK REPUBLICANS, avea și un desen cu un măgar sodomizat de un elefant.

– Mă numesc Richard.

– Pot să vă spun Dick?

– Nimeni nu-mi zice așa, am mințit eu.

Mi-a declarat că este pictor șomer – m-am mirat politicos. Am pornit la drum a doua zi, pentru că nici el, nici eu nu aveam timp de pierdut. Dorind să se împace cu fosta sa soție, Marquette, John-John se ducea în vizită la familia lui. Pentru că acolo alesese Marquette să locuiască după divorț. Uluit, l-am ascultat explicându-mi cum între ea și socrii se creaseră niște legături de nedezlegat, după toate aparențele mai sfinte decât cele ale mariajului lor. La cum suna descrierea pe care mi-o făcea despre fosta lui soție, nu mă puteam împiedica să nu mi-o întruchipez ca pe o zeiță neagră într-un combinezon leopard mulat pe coapse, doar că eu îmi imaginez de obicei multe negrese în acest gen de ținută. Aveau un fiu de șapte ani, Leroy, cu care John-John se temea să dea ochii.

– Înainte, era invers. Copiii erau cei cărora le era frică de părinți, am remarcat eu.

– Așa e. Sunt puțin absurd.

– Toți suntem într-o oarecare măsură. Spune, te deranjează dacă pun o casetă cu John Denver?

– Deloc, îl ador pe John Denver.

– Serios?

Era o uimire sinceră, explicabilă prin aceea că nu mai întâlnisem vreodată un tip rasta amator de muzică country înainte să-l cunosc pe John-John.

– Rasistule! a strigat el înainte să înceapă să fredoneze refrenul de la *Country Roads*.

– Îmi pare teribil de rău, am spus, dar nu mai era nimic de făcut, se îmbufnase.

În Times Square, am fost opriți de turiști cu ochi asiatici care ne-au salutat cu o plecăciune înainte să ne fotografieze Cadillacul. În fața noastră trona o reclamă luminoasă cu capul lui Tom Selleck care fuma un trabuc cubanez. O ploaie fină s-a abătut atunci asupra parbrizului și a încețoșat haosul publicitar, inclusiv capul lui Tom. M-am întors spre John-John care stătea tot îmbufnat. Trebuie să spun că partenerul meu de drum avea un fel complet feminin de a se supăra, care aproape îmi amintea de Evelyn din vremea în care menopauza nu o făcuse încă insensibilă față de lume. Pe Sinatra Drive am mers de-a lungul casei albe în care locuisem împreună cu Evelyn înainte să cumpărăm apartamentul din Midtown. M-am întrebat de ce naiba ne-am dus la Hoboken, dar mi-am amintit că fusese ideea lui Evelyn: urma să o avem pe Maddie și Evelyn voia „să ne creștem copilul într-un mediu potrivit". New Jersey era pentru ea mediul potrivit – nu că femeia asta era un pic

într-o dungă? Probabil că John-John a văzut cum mă cuprinde melancolia, că s-a năpustit asupra mea cu un interogatoriu asupra celei pe care nu o luasem de soție: „Cum e?“, „Unde ai întâlnit-o?“, „A fost dragoste la prima vedere?“, „A fost o chestie reciprocă?“. Ca să vorbesc pe limba lui, i-am zis că Evelyn semăna cu femeia pe care Edward Hopper o pictase în *A Woman In the Sun*, ca frumusețea pură ce reiese din îmbinarea proporțiilor. Fața lui John-John a căpătat o expresie categoric entuziastă.

Un panou electronic cu mesaj intermitent anunța un accident pe Interstate 95, în apropiere de Secaucus. Am întors ca să o iau pe Route 202, ceva mai atrăgătoare cu pinii săi înalți, cu coroane înmiresmate. Cum ploaia încetase, am ridicat capota și, încântați de vântul care ne biciuia urechile, am trecut printr-o serie de orașe cu nume de rezonanță indiană, Mahwah, Towaco, Pequannock, denumiri care mi-au amintit de micuța aceea pe care o iubeam în liceu, Aponi, indiancă Iroquois, ai cărei ochi erau alungiți în jos. După ore, plecam să ne plimbăm pe câmpurile din Bridgeport, în spatele școlii, iar când se lăsa noaptea, Aponi se întindea pe spate și mă privea surâzând, semn că aveam cale liberă. Aponi mă părăsise după șase luni pentru un tip din echipa de baschet, Hank, un idiot deformat de scolioză.

Acum când părăseam New Jersey, o singură întrebare îmi bântuia mintea: de ce Bob? Da, de ce burtosul ăla chel o merita pe Evelyn mai mult decât mine? Speram ca urechile lui Evelyn să-i țiuie până acolo,

în nord, în vântul rece din Chicago, și să-i spună despre regretele mele de a fi pierdut-o. Dacă de-a lungul celor treizeci și trei de ani petrecuți alături de ea încălcasem uneori principiul fidelității atât de prețios în viața de cuplu, nu a fost pentru că dorisem asta, ci mai degrabă pentru că a o înșela mi se păruse o soluție salvatoare într-o situație de criză, un mijloc rapid și eficace de a nu o părăsi prea repede. Dar femeile suportă cu greu imaginea bărbaților lor în brațele alteia, mai ales din pricina competiției care domnește printre cele mai frumoase dintre ele, iar Evelyn făcea parte clar din eșalonul favorizat. De altfel avea un fler dintre cele mai ascuțite pentru a simți și recunoaște parfumul amicele sale pe cămășile mele; mi s-a întâmplat câteodată să mă acuze pe nedrept de a fi înșelat-o cu una dintre prietenele ei, mai ales cu Katherine Willington, cu care nu aveam decât fantezii. Într-o seară, când luam masa la Katherine și Georges, o însoțisem pe gazdă la bucătărie, ca să o ajut să pregătească desertul, și ea își lăsase încetișor capul pe umărul meu după ce îi spusesem o glumă obscenă pe care o auzisem în ziua aceea la birou. Fusese un gest spontan și lipsit de ambiguitate, dar, când venisem să mă așez lângă Evelyn, a fost cât pe ce să facă o scenă în fața lui Georges, pentru că simțise efluviul parfumului prietenei sale pe cămașa mea. Era convinsă că avusesem timp să ne giugiulim între aragaz și chiuvetă, iar a o contrazice era inutil. Se întâmpla să mă întorc direct acasă și după ce o înșelasem cu adevărat. Dezamăgirea din privirea ei mă făcea să mă simt profund vinovat

și nu reușeam să mă apăr cum trebuia, având remușcări că nu putusem să exercit un control mai puternic asupra instinctelor mele animalice. Problema era că Evelyn și cu mine nu împărtășeam aceeași concepție despre cuplu, iar convingerile ei penticostale se băteau cap în cap cu ale mele, profund ateiste: eu credeam în fidelitatea spiritului, în vreme ce ea în cea a trupului.

Mi-am simțit ochii plini de lacrimi când am ajuns în Delaware, dar înainte să mă las pradă sentimentelor, m-am uitat cu coada ochiului în dreapta: John-John adormise, adânc chiar, cu bărbia căzându-i pe cuvântul FUCK din inscripționarea FUCK REPUBLICANS de pe tricou. Cerul s-a învinețit și în curând totul a căpătat o nuanță cenușie, chiparoșii înclinându-se în bătaia vântului. Ropotul ploii pe parbriz l-a trezit brusc.

– Ce-s chestiile astea de cad? m-a întrebat el.

Ploua cu pești; sardine adevărate, încă fremătând, cu o expresie de veșnică seninătate înțepenită pe fața lor. Mă oprisem pe o limbă de nisip, așteptând ca forțele superioare să binevoiască a termina cu glumele, când un ton viu a căzut pe capotă, ceea ce a produs o lovitură de mărimea unei mingi de bowling în caroseria mea cea nouă. Am lăsat să-mi scape o înjurătură înainte de a mă cufunda în tăcere, neștiind pe cine să insult, după care am reluat drumul, în vreme ce peștii continuau să împroaște parbrizul cu carnea lor mirositoare. O sardină s-a blocat în ștergătoarele de parbriz. Cadillacul a deviat de la traiectoria sa și a ajuns într-o râpă. John-John, vesel, a inventat termenul de „pește-glisare“.

– E totul OK, Richard?

– Câteva zgârieturi.

– Cred că și eu sunt în regulă. Mi-e foame. Ce o să ne facem dacă nu sosesc ajutoare?

– O să murim.

– Așa mă gândeam și eu. Sau o să sfârșim prin a ne mânca unul pe altul, ca tipii ăia care s-au trezit singuri în Anzi după ce s-au prăbușit cu avionul. Mă întreb ce parte din tine aș mânca dacă ai muri primul, a spus el după o scurtă clipă de gândire.

– Nu mă obligă nimeni să mor primul.

A urmat o clipă de tăcere.

– Am putea ieși prin plafon.

– Nu cred, mașina mi-e deja avariată și așa.

O explozie m-a asurzit pentru câteva secunde; o rază de lumină pătrundea acum prin tavanul automobilului.

– De unde ai scos pușca aia? am urlat.

– Nu se știe niciodată ce se poate întâmpla într-o călătorie ca asta; odată era cât pe ce să fiu halit de un urs grizzly. Plecasem cu cortul în Colorado, împreună cu niște prieteni, și ursul ăla afurisit s-a aruncat asupra mea fără să ezite o secundă. Deși eram șase, el mă alesese pe mine. Dacă nu aș fi avut pușca atunci, nu mai vorbeam azi cu tine.

John-John pronunțase ultima frază cu toată gravitatea pe care o cerea genul acesta de relatare.

– Am oroare să mi se povestească scorneli. Poți să păstrezi pentru tine poveștile tale de adormit copiii. Am șovăit o clipă înainte de a continua, pentru

că nu eram înarmat. Și ursul ăsta nu te-ar fi atacat dacă nu lăsai impresia că faci parte din fauna munților. E clar că te-a luat drept o marmotă uriașă.

Folosindu-se de țeava revolverului ca de un cuțit, a făcut o tăietură largă în partea de sus a Cadillacului, înainte de a mă trage afară. Ploaia absurdă încetase, lăsând în urma ei miasma ucigătoare de pește. John-John s-a aplecat ca să-și bage în gură un pumn de sardine. Disperarea naufragiatului mi-a pus un nod în gât când un camion a claxonat continuu în vreme ce îmi agitam brațele în toate sensurile. „Desigur, un republican", mi-a șuierat John-John aplecându-se ca să adune alte sardine.

După o oră de făcut autostopul, ne-am decis să mergem până la o stație de service Sinclair ca să cerem ajutor. Spre norocul nostru, cea din colț era proprietatea a doi indivizi din Bahamas care au văzut în John-John un frate în nevoie. Mai deprimat ca niciodată, am condus până la cel mai apropiat motel, în care singura cameră liberă era o încăpere matrimonială. L-am prevenit, așadar, pe John-John să nu îndrăznească să se apropie de coaiele mele în timpul nopții, pentru că nu aș ezita să-i rup spinarea aia a lui de beatnic din insule. A izbucnit în hohote de râs înainte să dispară în baie. Am încercat să mă uit la *Baywatch*, dar greața ușoară care mă apucase după ce mă aruncasem pe patul cu saltea cu apă mi-a abătut gândurile spre reflexii mai metafizice decât un costum de baie roșu. Am cotrobăit în sertarul noptierei, în caz că, cine știe, cei dinainte ar fi lăsat vreo carte bună,

dar nu am găsit nimic în afară de tradiționala Biblie și cartea de telefoane.

– Tot mi-e foame, i-a scăpat lui John-John în vreme ce-și zburlea *dread*-urile.

Se uita la sânii Pamelei Anderson, care tresăltau odată cu ea, și, cu pula sculată și o expresie nonșalantă pe chip, s-a întors către mine ca să mă întrebe de ce citeam cartea de telefon. Prosopul pe care-l avea înfășurat în jurul taliei i-a căzut la picioare fără ca John-John să-și dea seama – sau poate că o făcuse special, ca să mă testeze, dar îmi plăcea să cred că era vorba de un simplu accident.

– Prefer să citesc asta decât Biblia, i-am replicat, încercând să-mi mut privirea care se străduia disperată să verifice un vechi clișeu despre negrii. Din păcate, nu am putut să-mi țin ochii departe multă vreme și am aflat, în dezavantajul meu, că John-John o avea ca a unui taur Angus.

Ne-au trebuit trei zile și trei nopți ca să ajungem, bine sănătoși, la Key West. Pe străzi erau găini și pisici polidactile, dar insula aceasta era în primul rând infestată de viespi, ceea ce mă dezamăgea într-o oarecare măsură. John-John era mai ațâțat decât o pisică în fața unei șopârle la ideea de a o revedea pe Marquette – entuziasmul lui îmi crea o stare de agreabilă încântare după orele grele prin care tocmai trecuserăm. El ținea oricum să mă prezinte familiei sale. Am vrut să o sun pe Condoleezza, dar cum făcea pe moarta, am răsplătit-o pe fiica mea Maddie cu un apel.

Între mine și Maddie nu a fost niciodată o relație tată–fiică în genul scenariilor de la Hollywood, dar ne iubim, ceea ce nu e puțin lucru. Nu mă duc să o văd prea des, iar ea mă cheamă doar când prietenul ei Owen părăsește ranchul lor întins din San Fernando Valley după vreo ceartă – o relație bolnăvicioasă. Ea îl adăpostește gratuit pe ginerele meu de câțiva ani deja, acesta fiind un artist „conceptual" care se agață de ea ca o căpușă de blana unui câine vagabond. Owen face pe geniul neînțeles și cu mine, și cu ea; relația lor mă disperă, dar sunt nevoit să o accept. Detest legile astea nespuse care le dictează părinților să nu se amestece în treburile copiilor lor de îndată ce ei ajung adulți. Mi-ar plăcea să o pot salva de tipul ăsta, dar sunt obligat să asist la naufragiul ei.

– Tati! Mă bucur să te aud. Ce mai faci?

– Nu întineresc, draga mea. Cum îți merge? Și lui Owen? Sunteți tot împreună? Știi că pot să-mi asum sarcina să-i bătucesc fundul, dacă ai chef să scapi de el.

Ea s-a prefăcut surprinsă:

– Tati! Ia, tu îți dai seama ce spui? Îl iubesc pe Owen, mă face fericită. Ar trebui să te bucuri pentru mine, nu?

– Mi-ar plăcea ca el să-și găsească o slujbă adevărată...

– E artist, tati.

Că e artist era răspunsul ei la orice. Dacă era artist, atunci nu putea spăla vasele. Dacă era artist, atunci nu putea să plătească chiria. Dacă era artist, atunci nu putea să se îmbrace normal. Nimic nu era de nivelul lui, poate doar mediocritatea.

– Auzi, tati, chiar voiam să-ți spun ceva... a continuat ea. E important.

– Nimic nu mă neliniștește mai mult decât lucrurile importante.

– N-ai niciun motiv să-ți faci griji, tati.

Maddie a moștenit de la mama sa darul de a-și ține interlocutorul cu sufletul la gură, lăsând să se scurgă clipe imposibile de suspans, talent care i-a fost deja recompensat în privința scenariului scris pentru Fox. Fără trăsătura asta de caracter, ea ar fi trăit fără îndoială într-o mansardă, așa cum am făcut-o eu la vârsta ei, dar adevărul e că ranchul valorează triplu față de apartamentul meu.

– Bun, spune ce vrei să-mi zici, ca să terminăm odată!

– Știi, nu trebuie să te enervezi...

– SPUNE ODATĂ!

– OK, sunt însărcinată.

Șocul și o credință de nezdruncinat în ceva puțin probabil m-au împins să o întreb cu cine anume rămăsese însărcinată.

– Dar, tati, cu Owen, bineînțeles! Drept cine mă iei?

Nu m-am putut abține, așa că i-am zis:

– Am crezut sincer că ai rămas cu cineva mai rațional, fata mea. Mă dezamăgești mult.

Maddie a început să plângă în hohote. I-am cerut iertare, pentru că nu pot să sufăr să o aud plângând.

– De ce nu ești fericit pentru mine ca toți tații? Părinții normali își felicită copiii cu ocazia unor astfel de evenimente.

– Ai dreptate, fiica mea, dar eu nu sunt un tată normal.

Tăcerea s-a insinuat între noi.

– Deci tu chiar nu mă feliciți?

Fiica mea e însărcinată cu un ratat și eu ar trebui să o felicit! Ceea ce am și făcut în cele din urmă, pentru că nu-mi place să se supere...

– Ah, mulțumesc, tati. Știam că poți s-o faci.

Am încheiat în nota aceasta conversația, în timp ce digeram în minte imaginea de groază pe care o reprezintă un trup de copil cu capul lui Owen deasupra. Nerăbdător să mă prezinte familiei sale, John-John m-a apucat cu putere de braț și am mers până la locuința Jacksonilor, o clădire învechită de culoare verde, care, la prima vedere, suportase mai mult decât o dată furia cerurilor tropicale.

Familia lui John-John descindea dintr-un lung șir de servitori originari din Bahamas și de esteticieni cubanezi. Marquette era un diamant de cenușă, o creatură divină care, cu chipul ei aureolat de bucle, avea aerul unei eroine de benzi desenate. Picioarele ei lungi și puternice se terminau cu un posterior dintre cele mai celeste. Mi-a zis bună seara lăsându-și mâna ușoară să plutească între trupurile noastre, o mână atât de blândă, care o căuta pe a mea, încât nu am știut ce să spun mai mult decât să repet un „Bună seara“ stângaci și disonant. Tabitha, mama lui John-John, a gemut la vederea fiului său, dar a început să plângă de-a dreptul când m-a văzut și pe mine apărând.

– O, nu... Știam că va veni și ziua asta! Ce ofensă îi aduci tu Domnului, Johnny!

– Nu, mamă, nu e ceea ce crezi!

Ea și-a apucat crucea masivă pe care o purta agățată la gât și a acoperit-o de sărutări. John-John a trebuit să-i explice că relația noastră avea legătură doar cu drumul, ceea ce a mai liniștit-o oarecum. Înainte însă de a fi pe deplin acceptat, a trebuit să trec de „vama Tabitha". Luându-mă deoparte, ea m-a întrebat câți copii aveam, dacă eram căsătorit, ortografia numelui meu de familie și, în sfârșit, dacă eram evreu.

– Harris, acesta-i diminutivul de la Harrisberg, nu-i așa?

– E pur și simplu Harris, doamnă.

Ea a făcut o pauză și m-a scanat de sus în jos și, apoi, de jos în sus. Dezorientată, m-a întrebat dacă eram într-adevăr „unul de-ai lor". I-am răspuns că da, pentru că nu-mi place să-i contrariez pe creștini. În plus, e vorba aici despre un adevăr istoric legat de chiar botezul meu pe care, vai, nu-l pot nega. Răspunsul meu a părut să o încânte.

– Cât timp rămâneți la Key West? Ați putea să veniți cu noi la biserică duminica viitoare; e un grup care studiază Biblia în fiecare marți. Soțul meu și cu mine facem parte din cor. Nu-i nevoie să știi să cânți! E de ajuns să ai destulă dragoste pentru Mântuitorul nostru Iisus Hristos!

– O să mă gândesc la asta, i-am răspuns surâzând, înainte ca ea să mă întrebe dacă vreau să stau la cină, ceea ce am acceptat.

Odată pusă masa însă, tocmai când mă pregăteam să mă servesc cu gogoși cu scoici, o specialitate locală, toată lumea a început să-l invoce pe Domnul Atotputernic, ținându-se de mâini, ceea ce m-a enervat destul de mult. Henry, tatăl, și-a câștigat respectul meu profund, pentru că a fost singurul care a stat cu ochii deschiși în timpul binecuvântării. Ne-am antrenat într-o discuție arzătoare despre președinte. John-John îmi mărturisise că tatăl său încercase să-l asasineze pe Bush cu ocazia unei vizite oficiale în Islamorada, ceea ce m-a uimit. Henry și cu mine aveam în comun o lipsă crudă de compasiune pentru bărbatul care conducea țara, eu din pricina politicii sale în general, el din pricina pensiei subțirele pe care i-o vărsa lunar în contul participării sale la Războiul din Vietnam. Din fericire, conversația noastră a deviat rapid către frumusețea vietnamezelor, ale căror fețe delicate continuau să-l obsedeze. Unchiul Henry era un om care aprecia frumusețea, iar a întâlni pe cineva care-ți împărtășește pasiunea te revigorează de fiecare dată. Am discutat mult timp despre asiatice, despre splendoarea lor, continuându-ne dezbaterea chiar și după masă, pe canapeaua din salon, când el mi-a povestit versiunea sa despre război.

– Nu eram un erou, a zis el, doar un medic. Tot ce trebuia să fac era să le prescriu soldaților un unguent și să le spun: „Iată ce se întâmplă când te duci la curve, băiatule."

Trăgând cu urechea, Tabitha renunțase să mai șteargă mușamaua ca să vină să se așeze lângă noi, cu aerul că asista la o execuție publică.

– Să nu-mi spui că-i povestești lui Dickie tinerețea ta nerușinată!

– Nu-i nerușinată, i-a întors-o Henry, așa e viața, Tabbie! Tu nu știi ce e viața; ți-ai petrecut întreaga existență negociindu-ți păcatele cu prietenul tău imaginar!

– Sper că nu despre Domnul vorbești așa!

– De ce? Mai ai și un alt prieten invizibil cu care flecărești?

Începea într-adevăr să-mi placă mult de Henry.

– Termină cu asta imediat sau te trimit la ospiciu!

Henry nu a mai spus niciun cuvânt. S-a ridicat, nesigur pe bastonul lui, și mi-a urat noapte bună. I-am mulțumit Tabithei pentru masă și am ieșit cam în grabă în noaptea umedă și călduță; certurile celorlalți îmi creează mereu o stare neplăcută de stânjeneală. Rătăcind pe străzile pline de nisip, am început să caut L'Espadon, călăuzit de prezența unei bătrâne în scaun cu rotile care chinuia pietricelele cu roțile, nu departe de locul în care mă aflam.

II

L'Espadon era rezultatul combinației neașteptate dintre un cămin de bătrâni și un hotel de cinci stele. Liniștea care domnea acolo îmi insufla o asemenea pace interioară, încât îmi doream ca ea să-mi alunge melancolia pentru totdeauna. Dar, obișnuindu-mă cu dispariția chipurilor familiare ale căminului, învățasem să nu mă atașez de nimeni, în afară de infirmierele cu halate fluturătoare care, ele cel puțin, păreau să rămână pe loc. În fiecare dimineață, înainte de răsăritul soarelui, înotam în piscină, înaintând în zigzag printre trupurile flasce; apoi plecam să mă plimb pe plajă, exact când femeile care făceau jogging ieșeau în colanți din ascunzătorile lor. Mă întorceam pe urmă la cămin, unde citeam un pic, cu picioarele încălzite de razele de soare care pătrundeau prin fereastra camerei mele. În cea mai mare parte a timpului, stăteam singur, închis în celula mea supravegheată medical, subliniind cu creionul cele mai interesante pasaje din cărți. Vârsta mea relativ tânără prin comparație cu

cea medie a celor din cămin (șaptezeci și șapte de ani) îmi conferea o oarecare faimă și, cum moravurile au evoluat, femeile mă curtau. O pensionară de optzeci și patru de ani, pe nume Rosa, îmi lăsa în fiecare zi un alt poem de Keats pe prețul din fața ușii. Rosa nu era tocmai incarnarea unei seducătoare agresive, gen atât de frecvent în zilele noastre; nu-mi vorbea niciodată, nici chiar când ne intersectam pe marginea piscinei, ea purtând un costum de baie bikini, verde anason. Se mulțumea să-mi surâdă. Seara îi auzeam bastonul lovind linoleumul când venea să-mi lase pe preș poemul, înainte să se întoarcă în camera ei, de la etajul aflat dedesubt. Asta a durat până când Rosa a fost chemată în ceruri. Trebuie să mărturisesc că mă obișnuisem cu scrisorelele ei – te obișnuiești ușor să fii iubit.

În fiecare duminică mă duceam în vizită la familia Jackson, mai ales la Henry, cu care discutam uneori până la primele licăriri ale zorilor. John-John și Marquette se apropiau periculos de mult unul de altul și, deși mi s-a întâmplat să visez la trupul gol al lui Marquette în cearșafurile mele de la L'Espadon, eram fericit să-i văd întorcându-se din nou la stadiul naiv al iubirii lor .Tabitha mă acceptase acum ca pe propriul ei fiu; îmi spunea numai Dickie și mă invitase chiar la reuniunea de familie anuală, la care se adunau membrii Jackson din toate colțurile lumii. Mai întâi o refuzasem, pentru că nu aveam nimic în comun cu vreun reprezentant al încrucișării dintre un insular din Bahams și un cubanez, dar respingerea mea o rănise atât

de mult, încât am sfârșit prin a accepta invitația. În ziua petrecerii, eram ca un grăunte de sare într-o mare de piper, stând în picioare în fața bufetului, cu mâinile pline cu arahide. Și atunci am văzut-o pe Zoe.

Am încercat mută vreme să nu mai fiu sensibil la frumusețea feminină, dar fără succes. Psihiatrul meu mi-a zis că sunt un om slab și alte chestii despre complexul lui Oedip, pentru că el e mai freudian decât mine. Într-o zi i-am spus că noi toți suntem egali în fața dramei pe care o reprezintă frumusețea unei femei și, pentru prima dată, a fost de acord cu mine.

Zoe era nepoata lui John-John. Avea ceva dintr-un muguraș care stătea să dea în floare, o frumusețe care avea să se deschidă asemenea unei cozi de păun. La numai douăzeci și doi de ani, ea avea o veritabilă gravitate în privire, o autoritate firească, accentuată de sprâncenele stufoase de care refuza să se despartă. Pielea îi era mai deschisă decât a celor de-un neam cu ea, iar chipul îi era încadrat de un păr lung, uimitor de întins pentru o fată de genul ei – un păr de japoneză, mă gândisem. Zoe mângâia o pisică așezată pe gard, nu mă zărise, nu vedea pe nimeni. Era indiferentă față de propria frumusețe, față de privirile pe care le aruncau bărbații asupra ei. Am stat acolo uitându-mă la ea, apoi m-am îndepărtat până la poartă, unde Leroy cerceta cerul cu un binoclu mai mare decât capul lui.

– Ce faci? l-am întrebat.

– Stau de veghe; vreau să mă asigur că familia mea nu va fi atacată. Deocamdată nu sunt decât pescărușii, dar nu se știe niciodată, teroriștii sunt imprevizibili.

S-a uitat la zburătoarele care se roteau deasupra capetelor noastre, apoi, gânditor, a întrebat dacă pescărușii ar putea fi musulmani. A trebuit să-i explic că islamul nu avea nimic de-a face cu terorismul, ceea ce i-a fost destul de greu să admită.

– Dar mama zice că Bin Laden e musulman!

– E adevărat, însă nu toți musulmanii sunt Bin Laden.

A urmat o clipă de tăcere, în care Leroy s-a apucat să-și șteargă lentilele binoclului cu cămașa.

– Crezi că Bin Laden e mort?

– Nu, cred că se ascunde în deșert.

– Crezi că Bush o să-l prindă?

– Cred că Bush e prea tâmpit ca să-l prindă.

– Ai spus un cuvânt urât.

– Scuze.

– Crezi că eu l-aș putea prinde?

– Ți-ar trebui o mână de ajutor.

– O să-i cer lu' tati să mă ajute sau lu' bunicu'. Bunicu' a fost la război. Tati e un pui fricos.

Cum a vorbi despre Bush nu era pentru mine o ocupație tocmai plăcută, m-am dus să-l găsesc pe Henry, care citea ziarul la umbra unui palmier. A mormăit că voia să se retragă.

– Detest reuniunile de familie, mi-a zis el. Nu vrei să mergem să facem o plimbare pe plajă? Mi-ar plăcea să văd ceva frumuseți în bikini.

Nu poți refuza așa o ofertă. Dar, odată ajunși la malul mării, nu am dat decât peste un instructor de înot musculos cocoțat în cabina bărcii sale și peste un individ fără vârstă care făcea exerciții de tai-chi îmbrăcat doar în slip. Valurile se zdrobeau pe nisip cu o regularitate ucigătoare, iar eu fixam depărtările cu fascinația pe care o au oamenii pentru natură, atunci când ei înșiși sunt în stare să producă lucruri mult mai distrugătoare, mai puternice decât valurile sau vântul sau norii. O tresărire de speranță ne-a străbătut când o tânără portoricană și-a desfășurat cearșaful de plajă în fața noastră. Doar că nu a rămas, descurajată probabil de vântul răcoros care îi transforma pielea chihlimbarie într-una de găină. Cum cerul devenise vâscos, am sugerat să ne întoarcem în casă.

– Pleacă, dacă vrei, mi-a zis Henry, eu mai rămân în cazul în care se întoarce micuța!

Am revenit singur la familia Jackson, obsedat de imaginea lui Zoe mângâind pisica pe gard. Când am ajuns, ea discuta cu Tabitha lângă bufet. M-am așezat destul de aproape ca să pot auzi dacă vorbeau despre mine, dar nu a fost deloc cazul. Tabitha îi lăuda rochia lui Zoe și viceversa, când un fulger a brăzdat cerul și s-a abătut asupra unuia dintre palmierii din grădină cu mugetul unui animal sălbatic. Palmierul s-a aprins, iar invitații s-au grăbit să intre în casă, tremurând ca o turmă de boi zăpăciți. Numai Zoe a rămas țintuită acolo cu mine, cu apa picurându-i pe față, până ce ploaia a fost gata să-i amenințe *brushing*-ul. Am crezut că o

pierdusem. Dar am fost surprins să o văd revenind când scormoneam în bolul cu arahide.

– De unde sunteți? m-a întrebat ea, aproape cu obrăznicie, înainte de a adăuga că nu aveam figura unui Jackson.

I-am răspuns că eram irlandez sută la sută, ceea ce explica moaca mea de degenerat. A părut contrariată de răspunsul meu – o linie vizibilă i s-a săpat între sprâncenele stufoase.

– Ce vreau să spun e că strămoșii mei s-au hârjonit între ei și au dat naștere unui lung șir de zdruncinați la minte, din care fac și eu parte.

Ridul i s-a accentuat. I-am pus întrebări despre ea, dar nu am ajuns prea departe, pentru că Zoe își întreținea de minune propriul mit. După studii de literatură, devenise chelneriță printr-o „hotărâre intrinsecă", iată cam tot ce-am aflat. Când am întrebat-o ce înțelegea prin „hotărâre intrinsecă", mi-a răspuns că ea nutrea o dragoste nețărmurită pentru alcool, spre deosebire de cele care serveau ca să nu ajungă să facă trotuarul. Am aflat și că, în plus față de originea sa sudistă, ea avea și sânge indian; doar că Zoe, făcând parte din categoria acelor moderniști care refuză să spună „indian" atunci când vorbesc de un indian – aceiași spun „afro-americani" când vorbesc de negri – mi-a adus la cunoștință că avea sânge de amerindian. Multe fete pretind că au rădăcini indiene, datorită atracției pe care o exercită apartenența la o specie pe cale de dispariție. Dar pometii lui Zoe erau înalți și proeminenți, așa că am crezut-o. S-a îndepărtat apoi

ca să-și facă plinul cu aperitive și nu s-a mai întors la mine decât la sfârșitul petrecerii, când cei mai mulți membri ai familiei Jackson plecaseră, iar Tabitha, îmbibată de rom, adormise la poalele palmierului carbonizat. Atunci, ea m-a răsplătit cu un sărut pe obraz și a dispărut legănându-și șoldurile în noaptea caldă și mohorâtă. Nu mai e nevoie să spun că n-am mai putut să dorm; e adevărat, băusem ceva, dar ceea ce mă tulbura era parfumul pe care Zoe îl lăsase în inima mea aflată în cădere liberă. Eram Titanicul și ea, aisbergul: m-aș fi scufundat rapid gâlgâind, în vreme ce ea ar fi rămas acolo neclintită, ca o victorie a naturii.

Încetasem să mai citesc; încă o dată frumusețea îmi înfrâna dezvoltarea intelectuală. Îmi petreceam acum cea mai mare parte din timp uitându-mă la *Cops*, o emisiune profund cerebrală despre viața de zi cu zi a polițailor, ca și la un canal de informații în spaniolă, pe care femeia de serviciu mi-l traducea simultan. O prezentatoare explica pe un ton grav cum vânturile calde se întâlnesc cu cele reci în interiorul Africii. Toată dezordinea asta crease o depresiune neliniștitoare care înainta lent spre Florida. Așezată pe marginea patului, cu cârpa de șters pe genunchi, Quiera m-a întrebat cum sunt alese denumirile tornadelor. I-am replicat că, deoarece nu eram meteorolog, nu eram în măsură să-i dau un răspuns convenabil. „Ar trebui să numească una Quiera“, mi-a zis ea înainte să-și reia treaba.

Cerul se întuneca văzând cu ochii. Cei mai mulți locuitori se retrăseseră către Georgia, iar familia Jackson se pregătea să se alăture rudelor din Colorado. L'Espadon era aproape pustiu, bătrânii părăsind insula în virtutea unui ultim instinct de supraviețuire. Doar o depresivă pe numele ei Marilyn îmi ținea companie seara la barul de karaoke, unde își aducea propria sticlă de Chivas Regal. Mă-ntrista sărmana femeie, dar nu mă puteam resemna la ideea de a rămâne alături de ea, nu pentru că voiam să trăiesc cu orice preț, însă spiritul mi-era parazitat de imaginea lui Zoe înecându-se în mijlocul Atlanticului. I-am urat atunci noroc lui Marilyn și am condus până în sudul insulei, ca să o recuperez pe Zoe înainte să fie prea târziu. Am localizat-o după ce-am consumat șase batoane de cereale și am băut tot atâtea pahare de Wild Turkey – mă simt mereu rușinat să intru undeva fără să consum. Din conștiință profesională, Zoe ștergea tejgheaua cu o cârpă, deși nu era nimeni care s-o murdărească.

– Nu mă miră să te văd aici, a spus ea.

– Presupun că ai auzit de tornadă.

– Doar n-o să mă tem de o pală de vânt.

– Totuși... Ei au ordonat evacuarea insulei.

– Cine-s ăștia, „ei"?

– Nu știu, am spus, cei care se ocupă de tornade.

Ea s-a instalat comod în fotoliul care zăcea în mijlocul încăperii, o jerpelitură mov, din care ieșea, ici și colo, buretele de dedesubt, și și-a aprins un joint. Lumina care pătrundea prin singura fereastră a încăperii se îndrepta spre chipul fetei, făcând vizibile

particulele infime ce pluteau în aer și fumul care se învârtejea în jurul capului ei.

– Trebuie să plecăm, nu poți să rămâi aici.

– Și unde anume o să mergem?

– Ei bine, mă gândeam că am putea merge în Canada... Se pare că e foarte drăguț acolo.

Ea și-a încruntat sprâncenele.

– Dar nu e nimic de făcut în Canada.

– Marijuana e legală în unele locuri...

Ea își ținea jointul între degetul mare și arătător și adoptase, în fotoliul acela mare, o atitudine ușor grotescă de naș mafiot – îi descopeream apetența pentru teatralitate.

– Problema e, a continuat ea în aceeași tonalitate încărcată de dramatism, că nu știu să conduc.

– Ai putea să te ocupi de traseu, să te uiți pe hartă.

– Nu știu nici să citesc o hartă.

Am priceput, ca și ea de altfel, că ne jucam de-a cum să nu ne seducem. În ceea ce o privea, trebuia să reziste, să arate că nu era ușor de cucerit, în vreme ce eu trebuia să-mi manifest interesul insistând în ciuda refuzului ei. Amândoi știam însă că ea va sfârși prin a accepta să fugă cu mine, pentru că, oricât de uimitor ar părea fenomenul, îi plăceam și o plăceam. Nu faptul că îmi plăcea de ea era misterios, pentru că jumătate din mapamond s-ar fi putut îndrăgosti de ea. Deloc. Cel mai incredibil era că descopeream la ea, de la colțurile buzelor până la liniile din jurul ochilor ei fericiți, un interes real pentru persoana mea.

Am ajuns la Alabama după două zile de drum. Asta nu m-ar fi interesat câtuși de puțin dacă n-aș fi păstrat pentru peisajele de acolo o anumită afecțiune provenind din copilărie. Am prevenit-o pe Zoe că aveam să mă opresc să o salut pe mama și ea a dat ușor din cap, înainte de a se înfunda în scaunul Cadillacului și de a adormi, lăsându-și chilotul alb la vedere. Imaginea asta magică mi-a zguduit spasmodic partea de jos a pânteceului, pentru că noi întrețineam încă iluzia de a fi simpli prieteni nepotriviți.

Casa își pierduse din splendoare de la moartea tatălui meu; grădina era un haos de bidoane de benzină goale, de piei de șarpe abandonate și de oase pe jumătate roase, singurele vestigii lăsate de prietenul meu credincios Cash, un ciobănesc australian mort în urma înghițirii unui bondar – idiotul ăsta halea orice. Erau și câțiva pisoi pe care mama îi adunase ca să-i dea cuiva, dar pe care a sfârșit prin a-i adopta.

Am traversat grădina și am sunat. Mama a apărut în pragul ușii, o femeie bătrână și distrusă.

– Știam că ai să vii, mi-a spus ea. Am făcut prăjituri.

Și a dispărut, ca să apară cu o farfurie de prăjituri calde. Salonul alcătuia unul din acele tablouri neschimbate, a căror atmosferă numai persoanele în vârstă pot să o păstreze intactă.

– Mi-e greu să cred că m-așteptai.

– Știi bine doar că mamele au un al șaselea simț.

– Ursoaicele din munți poate...

– Ce mai contează. Te-am simțit.

N-am insistat; în tot cazul, mama este o fostă hipiotă și e clar că suferă încă de stigmatele psihedelice. Gustam prăjiturelele în tăcere, când ea a zis:

– Trebuie să-ți mărturisesc ceva. Îți mai amintești că, în copilărie, aveai uneori momente în care parcă pluteai?

– Da.

– Ei bine, mi se întâmpla să adaug ceva în prăjiturelele tale.

– Ce vrei să spui?

– Să zicem că puneam și puțin ardei iute.

Ea surâdea.

– Vrei să spui că erau prăjiturele cu canabis? Și de ce îmi spui tocmai acum?

– Nu voiam să duc secretul ăsta cu mine în mormânt; nu se știe niciodată ce se poate întâmpla. Nu mai sunt deloc tânără. Știi, făceam asta ca să te destind, fiule; erai într-adevăr foarte tensionat uneori!

– Sper că n-ai pus nimic acum în prăjiturelele astea.

– Nu, liniștește-te, n-am mai cultivat de ani buni așa ceva.

– Aveai propriile tale plantații?

– Marijuana îi făcea bine tatălui tău; în pat devenea înfocat ca un rege.

– Nu era nevoie să aflu asta.

– O, scuze, fiule, nu te știam atât de rușinos!

M-am uitat în jur, căutând să văd dacă se schimbase ceva de la ultima mea vizită. Doar un soi de sculptură din bronz apăruse pe șemineu.

– E tatăl tău acolo, a zis ea. Eu i-am făcut urna; știi doar cât adora taurii Angus.

Bătrânul motan Cobble a intrat pe ușița lui și s-a întins de-a curmezișul genunchilor. Am rămas o clipă captivați de torsul lui aspru. Am întrebat-o ce se întâmplase cu ferma.

– Tatăl tău se ducea zi de zi să se ocupe de tauri și porci, chiar și când ieșise la pensie. Dar când a murit, n-am avut de ales și a trebuit să o vând; era prea mult de muncă pentru mine, îți imaginezi.

– Cash e îngropat acolo.

– Știu, fiule. Și totuși, nu am reușit să-i mut nici măcar scheletul.

Ea continua să-l mângâie pe Cobble, trupul lui slab legănându-se în ritmul balansoarului. Apoi ea a aruncat un ochi pe fereastră cu acea concentrare molatică a celor care nu mai văd mare lucru.

– Cine e?

Sprijinită de salcia seculară, Zoe mângâia un pisoi vagabond.

– E o prietenă, i-am zis.

– Nu mi-o prezinți?

– Nu e foarte amabilă.

– Hotărât lucru ai o atracție pentru puștoaicele mai sălbatice.

– Ai cui sunt pisoii?

– Sunt puii lui Cobble; i-a făcut cu pisica bastardă a vecinei noastre, Miranda.

– Cobble e clar prea bătrân ca să mai poată face pui.

– Masculii nu sunt niciodată prea bătrâni pentru amor, fiule. Ar trebui să știi câte ceva despre asta.

I-am spus că o să plec. Ea m-a îmbrățișat și asta a fost tot. Dar înainte să mă urc din nou la volan, am mers până la fermă ca să aduc un omagiu memoriei lui Cash. Nu știu prin ce miracol, mingea lui de tenis preferată rămăsese neatinsă, purtând încă urmele colților săi, ceea ce mi-a stârnit emoția. Mi-am făcut semnul crucii nu atât pentru Dumnezeu, cât pentru Cash, care poate mă privea de acolo de unde era. Zoe m-a bătut pe umăr când am revenit la volan cu obrajii uzi – degetele ei erau fine și moi. A fost primul nostru moment de tandrețe.

Un panou ne întâmpina călduros la intrarea în Evergreen, când mi-a atras atenția un scâncet. M-am oprit și am pus urechea pe capotă, înainte să descopăr că sunetul venea din una dintre valize, de unde un pisoi negru cu alb încerca în van să scape. M-am revoltat.

– Erau atâția, s-a apărat Zoe. Mama ta nu-și va da seama niciodată ca a dispărut!

– Asta nu e o scuză, o să ne întoarcem ca să-l ducem înapoi!

Pisoiul a sărit pe genunchii lui Zoe și a început să toarcă.

– Nu poți să-i faci asta lui Charlie Chaplin, a zis ea, mângâindu-l pe cap.

– Pardon?

– Pisica se numește Charlie Chaplin. Datorită petei negre de sub năsuc; mă gândisem la început să-i spun Hitler, dar mi-am zis că nu ar fi prea mulțumit...

– Pisica sau Hitler?

– Pisica.

I-am explicat că un animal cere multă grijă și atenție și că, în plus, se cacă și se pișă fără să-i pese deloc de ceilalți. Dar, cu autoritatea ei firească, Zoe a reușit să mă convingă să păstreze pisoiul și mi-a promis că se va ocupa de el ca de propriul ei copil. Am cedat, a fost prima dintr-un lung șir de înfrângeri.

La motel, Zoe a ațipit în fața televizorului, la care se redifuza *Risky Business*, cu Charlie Chaplin dormind și el profund între sânii ei. Am înfășurat-o în cuvertură și m-am întins și eu lângă ea, observându-i trăsăturile destinse și gândindu-mă din nou la momentele tumultuoase, când ea, sfidându-mă din privire, mă soma să o iau la stânga, în vreme ce instinctul îmi spunea să o iau la dreapta. De îndată ce adormea, îmi lipseau crizele ei pasionale. Știam că nu aveam să-mi mai rețin multă vreme emoțiile primare care mă copleșeau și care covârșesc orice bărbat în fața frumuseții unei femei. Ea nu era decât o copilă, o nefericită care nu cunoștea nimic din toate neliniștile și temerile pe care le poate crea fericirea prin tristul său paradox. Dar continuam să visez la un viitor binecuvântat, când fruntea ei bombată ar pune stăpânire pe zilele mele; când frumusețea ei mi-ar inspira cea mai senină aventură și eram cuprins de un instinct de apărare față de singurul animal pe care bărbatul nu a reușit să-l domesticească.

III

Ne aflam în partea de jos a Texasului sau cel puțin asta e imaginea pe care o păstrez despre locurile acelea. Mai traversasem partea de sud a țării acum aproape patruzeci de ani, cu ocazia unui *roadtrip* între prieteni, care, ca majoritatea escapadelor din tinerețe, se sfârșise la Las Vegas. În vremea aceea nu acordasem nicio atenție specială peisajului, dar călătoria cu Zoe mă îndemna să privesc altfel lucrurile. Descopeream un ținut magic, plin de morminte indiene, de cactuși și de oameni cu atitudini ferme. Zoe purta una din rochiile ei lejere și eram priviți ca și cum am fi fost ambasadorii viciului. Aici, de altfel, relația noastră a picat în profan. Ne făceam plimbarea de seară printre mormintele albe și albastre ale unui cimitir mexican, începusem să-i explic despre „războiul lui Polk“[1], când, dintr-odată, ea s-a aruncat asupra mea ca să mă

[1] Războiul mexicano-american din perioada 1846–1848. James Knox Polk era președintele SUA în vremea aceea (n. tr.)

sărute cu foc pe gură. Am întrebat-o ce a apucat-o (că doar trebuia să mă prefac șocat) și ea mi-a răspuns că erudiția mea o excita. Afirmația m-a lăsat confuz, pentru că asistam uneori la scene de o profundă spiritualitate, în care Zoe îngenunchea și lăsa să-i alunece una câte una perlele rozariului printre degete – creștinismul său avea deci o geometrie variabilă. Când am întrebat-o cum de putea fi așa de dual㠄 mi-a răspuns că Dumnezeu îi iertă totul. „Ce invenție formidabilă“, am zis în timp ce ea începuse să mă dezbrace pe un mormânt. Nu bănuiam aproape deloc că vigoarea ei carnală era pe măsura apetitului său. În pat, ca și la masă, ea suferă de ceea ce se numește „o foame de coiot“ – poate înghiți tone de carne, deși coapsele ei nu-și pierd proporțiile divine. La amiază, în ziua aceea, când tocmai degustam un mușchiuleț gustos într-un *steakhouse* de la periferie, Zoe a venit să-și cuibărească fața plină de lacrimi la pieptul meu.

– Mi-am dat seama că ai cunoscut și alte femei ca mine!

– În timp ce mâncăm o friptură ți-a venit ideea asta? Zoe, am cincizeci și nouă de ani, am trăit cu o viață mai mult decât tine...

– Dar nu înțelegi nimic! E de nesuportat!

Plângea. Am pus deoparte carnetul meu de notițe îmbrăcat în imitație de piele de crocodil, în care scriam aceste rânduri, ca să o sărut pe frunte. Ea m-a întrebat ce notam în carnetul acela îngrozitor.

– Memoriile, i-am răspuns.

– Ai nevoie să scrii ca să-ți amintești ce ai trăit?

– Nu mai sunt așa de tânăr.

Zoe s-a liniștit puțin, legănată de săruturile și mângâierile mele, ca o pisicuță ce se oprește din mieunat când îi treci mâna ușor pe spinare. Apoi, înghițindu-și lacrimile, m-a rugat să-i povestesc despre divorțul meu. Îi relatasem momentele importante ale trecutului meu, dar știam că o intriga mult faptul că trăisem treizeci și trei de ani cu o altă femeie. Nu putea să nu o numească pe Evelyn „fosta ta soție", uitând că nu fusesem niciodată căsătorit cu ea.

Prima dată când o văzusem pe Evelyn era în pauza spectacolului *Carmen*, în fața la Metropolitan Opera din New York. Spre deosebire de fetele pe care obișnuiam să le privesc, Evelyn nu era doar plină de grație, dar și o frumusețe încântătoare. Fetele de familie bună au o atitudine urâtă – ele sunt adevăratele revoltate –, dar Evelyn avea o ținută frumoasă în felul ei, înclinată, o alură care o distingea imediat de frumusețile cu fund rotund pe care le frecventam în epocă. Albă ca laptele, ea avea un coc înalt impecabil, dintre cele care dovedesc rigoarea și perfecționismul celei care îl poartă, și privea mașinile ce treceau, cu buzele întredeschise spre noapte. Nu îndrăznisem să mă duc să-i vorbesc în seara aceea, din pricina a ceva care o făcea inaccesibilă, legat poate de originea ei engleză. Am reîntâlnit-o însă peste câteva luni, la o petrecere de caritate, unde i-am zărit ceafa de alabastru la masa vecină. În vremea aceea nu aveam nici bani, nici notorietate; Ethan P. fusese cel care mă invitase la seara mondenă, un tip pe care-l cunoscusem la Columbia

University și care profita de favorurile pe care le implica lobby-ul homosexual. Era îndrăgostit de mine și îmi promisese să-mi dea banii necesari pentru obiectele pe care le licitam. Așa că ridicam mâna sistematic când Evelyn licita vreun obiect; la sfârșitul petrecerii, de dragul frumuseții înfruntării, i-am dăruit fotografia unui artist german pentru care ea oferise mult. Mi-a respins însă oferta cu o răceală britanică în voce. M-am gândit atunci la bătrânul meu tată care îmi spunea mereu: „Fiule, femeile cele mai reci sunt cele mai puțin timide în pat. Amintește-ți de asta, băiatul meu."

– Știți ce spunea tatăl meu despre fetele ca dumneavoastră?

– Eliberați locul înainte să vă dau un șut în fund, mi-a replicat ea.

E de la sine înțeles că mă îndrăgostisem. În seara aceea, în drum spre mica mea garsonieră de pe Surf Avenue, în metroul care mergea legănându-se pe linia F, i-am compus o scrisoare ca să-mi scuz manierele atât de puțin britanice. Mi-a telefonat peste câteva zile ca să mă întrebe de unde aveam adresa ei.

– Tatăl dumneavoastră este proprietarul celui mai frumos hotel din New York, i-am spus. Toată lumea are adresa dumneavoastră.

– Ce doriți?

– Mi-ar plăcea să vă invit la cină.

– Și o să mă lăsați în pace dacă accept?

– Absolut.

Mi-am adaptat programul la agenda ei, care, aveam să descopăr, era prea puțin plină, ca toate programele rentierelor. Am mâncat sendvișuri cu pastramă la Katz's, snackul fiind singura plăcere gastronomică pe care mi-o puteam permite. Evelyn avea în astfel de locuri aerul unui pește pe uscat, un aspect dintre cele mai mișcătoare. La sfârșitul mesei, i-am propus să o duc într-un loc șic pe cât îmi permiteau finanțele, ceea ce a refuzat flegmatic, în stilul acela de dincolo de Atlantic care mă sedusese la ultima noastră întâlnire.

După șase luni însă, acțiunile mele la Bursă crescuseră și i-am scris din nou ca să o invit la masă la Plaza. În mod uimitor, ea mi-a acceptat propunerea fără să strâmbe din nas și ne-am mutat apoi împreună dintr-o pornire – mai târziu, Evelyn mi-a mărturisit că fusese victima unui „*coup de foudre* cu întârziere". În cei treizeci de ani care au urmat am fost mereu strâns uniți unul cu celălalt. N-aș fi crezut atunci că Evelyn și cu mine ne vom sfârși vreodată viețile separat. Și nu credeam asta pentru că mă consideram deasupra statisticilor sau pentru că nu puneam la îndoială relația noastră, dar, pur și simplu, ne simțeam bine împreună. O iubeam pe Evelyn. Și lucrurile de genul ăsta contează. Era în cuplul nostru ceva fermecător, ca-n desenele animate marca Disney, de pildă în *Prințesa și cerșetorul*. Ea se obișnuise cu manierele mele puțin necioplite și, cred, începuse chiar să le îndrăgească. Cât despre mine, apreciam cum i se schimba culoarea feței când mă surprindea cum îmi curățam

nasul cu degetul sau cum mă masturbam uitându-mă într-un număr vechi de *Penthouse*.

Dar Evelyn se plictisea. Ca o moștenitoare tristă ce era, își petrecea zilele privind pe ferestrele apartamentului nostru, iar când o întrebam ce puteam face ca să fie fericită, îmi răspundea că nu era nimic de făcut: melancolia îi era iremediabilă, îmi spunea ea, fiind pricinuită de însăși condiția sa. Aceeași plictiseală a îndemnat-o să-și dorească un copil – astfel că m-am regăsit prins în capcană tocmai când mă credeam ieșit din ea. Când îi mărturisisem tatălui meu deznădejdea mea, acesta îmi spusese: „Nu-i doar o impresie, fiule, este un dat de acuma, ești terminat sută la sută." Evelyn, în schimb, nici că putea să fie altfel decât în al nouălea cer, desena grafice pe hârtie milimetrică pentru tot ce o privea pe Maddie – creșterea, aportul nutrițional, greutatea – și toate astea în vreme ce fiica noastră era încă în uterul ei. Apoi s-a născut Maddie și bineînțeles că am fost de acord că era vorba despre cea mai mare minune pe care o cunoscuse omenirea de la descoperirea cardului încoace. Când lumina zorilor se strecura printre pletele ei blonde și când îmi spunea „tata", natura oferea lumii una dintre cele mai frumoase capodopere ale sale. Dar sarcina o transformase pe Evelyn într-o dictatoare domestică zgârcită în privința sexului și, încă și mai straniu, devenise geloasă, nu mai suporta ca ochii mei să alunece în alte părți decât pe picioarele ei, oricât de frumoase și britanice ar fi fost ele. Îi spuneam că nu era singură pe lume, dar ea nu voia să audă nimic.

– Ești gata mereu să ciupești cu privirea o bucățică din decolteul vreuneia. Să nu crezi că nu te văd, când luăm masa la familia Wellington, cum ai nasul băgat în sânii lui Katherine!

– Doar nu ești în globii mei oculari ca să știi!

– Asta crezi tu!

Evelyn avea darul subînțelesurilor imposibile. Cât despre mine, eram de rea credință: sânii lui Katherine erau dintre cei mai atrăgători. Ce puteam să fac? Bărbatul nu poate lupta împotriva propriei firi, iar eu nu rezist deloc în fața frumuseții; dacă o înșelam pe Evelyn, o făceam în ciuda mea. Gelozia ei a căpătat proporții înnebunitoare, apoi frumoasa mea englezoaică a recăzut în indiferența de la început și nu am mai văzut-o neliniștindu-se din pricina relațiilor mele extraconjugale. Așadar nu mă așteptam ca ea să se intereseze din nou de aventurile mele, când a intrat Lee în viața mea.

Lee era sud-coreeană, dar semăna mai mult cu ceea ce nu era, și anume cu o japoneză. O zărisem într-o zi ploioasă, printre spițele umbrelelor ieftine care puseseră stăpânire pe 34th Street. Ea mergea cu capul ridicat, deasupra fețelor cu alură orientală, surâzând ușor, cu un aer care nu avea de-a face cu sobrietatea pe care o atribuiam de obicei asiaticilor din motive categoric mai mult politice decât raționale. După o clipă lungă de ezitare în ploaie, am abordat-o direct, în lumina slab albăstruie din Koreatown.

– De ce surâdeți așa?

– Pentru că nu am niciun motiv să nu o fac, mi-a răspuns ea.

– Pe aici oamenii sunt nefericiți, mai ales în zilele ploioase.

– Și dumneavoastră?

– Nu știu; nu mi-am pus niciodată întrebarea.

A continuat să surâdă. Din păr mi se scurgeau picături de apă pe trenci și aveam senzația teribilă că eram prost îmbrăcat. Am întrebat-o dacă voia să bea o cafea cu mine.

– Când?

– Nu știu; acum, imediat.

– Nu îmi stă în fire să beau cafea cu un necunoscut; nu mă luați drept ceea ce nu sunt.

– Nu-i asta intenția mea.

Ea a sugerat să ne ducem la un salon de ceai învecinat, unde femei în costum tradițional ne-au propus să ne facă pedichiura. „Probabil că m-am înșelat, a chicotit ea. De fapt, nu știu să citesc pictogramele." Într-adevăr, din accentul său lipseau obișnuitele intonații seci, proprii asiaticilor – avea o voce nazală perfect newyorkeză. În vreme ce patru tinere gheișe se luptau cu pieile moarte ale călcâielor, una la fiecare picior, Lee mi-a povestit că era manechin la Ford și urma cursuri de antropologie la Princeton. Ea nu venea la New York decât în weekend, când locuia la părinți, pe o străduță perpendiculară pe 34th Street. Odată ce tălpile ne-au fost șlefuite, am condus-o spre casă cu un teribil sentiment de inferioritate: era o femeie frumoasă și inteligentă și exotică, nu mă puteam măsura

cu ea. În fața casei, ea își privea picioarele proaspăt frecate cu aerul trist al fetelor care își doresc o a doua întâlnire. Confuz, i-am propus să o duc la Operă sâmbăta următoare, ceea ce ea a acceptat cu entuziasm. Astfel a început lenta mea coborâre în Infern: peste o săptămână aveam să o reîntâlnesc, având un gol compact în stomac. Nu mi-era teamă să dau doar peste unul dintre părinții ei, a căror vârsta probabil că nu o depășea pe a mea, dar și peste Evelyn, ale cărei hoinăreli până la Macy's o făceau să treacă regulat prin cartier. Îmbrăcasem un pulover nou din lână de miel, pe care-l cumpărasem special cu câteva zile în urmă, cu scopul nemărturisit de a o impresiona. „Sunteți radios", mi-a zis Lee, când a apărut la capătul scărilor din beton crăpat. M-am uitat pe fereastră aproape tot drumul până la Metropolitan Opera, locul unde am văzut-o pentru prima oară pe Evelyn și care nu era deloc lipsit de încărcătură simbolică. Trecerea asta de la soție la amanta potențială m-a îngrozit dintr-odată și cred că avusesem o față crispată până la sfârșitul trilogiei lui Puccini, *Il Trittico*.

– Așadar, v-a plăcut? am întrebat-o la ieșire.

– A fost absolut magnific; îți mulțumesc, Richard, că m-ai invitat. Dar trebuie să vă spun că păreți preocupat.

– Am multe griji.

– La slujbă? Vocea îi căpătase un ton inexplicabil de lejer.

– Între altele.

Mergeam pe sub bolta vineție a cerului, lipsită de stele, auzindu-ne fiecare pas cum se lovea de asfalt. Am strigat după un taxi și ne-am întors de unde plecaserăm, dinaintea scării din beton fisurat, fără să fi inițiat o conversație în adevăratul sens al cuvântului toată seara. În fața casei, Lee a lăsat să-i scape un surâs înainte de a face stânga-mprejur, ca într-un film cu Kim Novak, doar că eu eram confruntat în acel moment cu o realitate cât se poate de tangibilă și teribilă. Până atunci o înșelasem pe Evelyn fără să mă simt vinovat, considerând că era vorba de o manifestare a naturii masculine ca atare și, ca urmare, nu aveam de ce să fiu tras la răspundere. În clipa aceea însă, m-am simțit vinovat. O vedeam pe Lee în weekend, când venea la Manhattan. Rezervam mereu aceeași cameră la Pennsylvania Hotel pentru confortul pe care mi-l procura prezența unei amante la mai puțin de două sute de metri de casa mea. Doar în mod excepțional mi se întâmpla să mă duc la Princeton, când, însuflețit de gândul la chipul ei schimbător, curajul îmi dădea ghes să înfrunt drumurile dezagreabile din New Jersey. Lee mă răsplătea cu o bucurie de a trăi și cu frânturi de naivitate pe care poate că Evelyn nu le dobândise niciodată de-a lungul vieții sau pe care le uitase odată ce devenise un om adult. Aventura noastră a trecut neobservată vreme de șase luni: mă strecuram în holul hotelului Pennsylvania, cu fața ascunsă sub o pălărie de fetru neagră, și așteptam ca Lee să se furișeze și ea. Ajungeam întotdeauna primul. Mă afundam în fotoliul cel mai apropiat de intrare, cu ochii lipiți de

ușa batantă, până ce amanta mea apărea cu mersul ei obișnuit de pisică pe streașină. Să o întâlnesc la hotel făcea acum parte din ritmul vieții mele, această faimoasă regularitate a faptelor care, odată cu vârsta, capătă din ce în ce mai multă importanță, fără ca rațiunea unui astfel de mecanism să aibă vreo justificare. Era deci imposibil pentru mine să sar peste una din aceste întâlniri; dacă, din nefericire, Lee anula întrevederea, săptămâna îmi era dată pe de-a-ntregul peste cap, iar mintea nu-mi mai era în stare să se gândească la nimic altceva decât la reîntâlnirea noastră. Aș fi preferat să nu mă atașez de ea, dar era, din păcate, o etapă inevitabilă pentru un romantic de felul meu. „Ce se va întâmpla cu noi, Richard?“ mă întreba ea adesea după ce făceam dragoste. Era una din întrebările la care nu aveam răspuns și care, prin forța întâmplării, și-a căpătat întregul sens când relația noastră s-a sfârșit.

Evelyn și-a pus în cap să ne pândească la ieșirea din hotel Pennsylvania, într-o seară rece de primăvară. Văzând trăsăturile celei care mi-era ca și soție umbrite de cerul care stătea să se întunece și de nemulțumire, nu m-am putut abține să nu mă tem pentru viața tinerei mele amante. Dar Evelyn nu a avut nicio reacție remarcabilă. Ea rămas înțepenită acolo, cu privirea lipsită de culoare, înainte de a-și scoate cu încetineală o brichetă din geantă ca să-și aprindă o țigară – nu o mai văzusem fumând de la șocul petrolier din 1973. Am mers în tăcere până la apartament și ea s-a refugiat lângă baia vitrată, scrumul țigării trăindu-și ultimele

clipe pe parchetul de lemn brazilian. Grația gesturilor ei dispăruse fără să-mi dau seama? În mica noastră lume moraviană, ea era Emilia și eu, Riccardo.[1]

Nu m-am mai dus la hotel sâmbăta viitoare, nici în cele următoare. Evelyn nu se folosea de cuvinte decât pentru a spune esențialul. Nicio remarcă inofensivă despre celebrițățile pe care le întâlnise la Barney's sau despre gustul tartelor Tatin făcute de Katherine Willington, a căror proastă calitate o atribuia faptului că sărmana ei prietenă își pierduse simțul mirosului. Nu mă mai privea în ochi; în realitate, nu mă mai privea deloc, iar în rarele ocazii în care încercasem să comunic prin sexul meu întărit, ea bombănise și se retrăsese în cealaltă parte a patului. Eram conștient că stricasem totul. Cum nu mai suportam să nu ne vorbim, mă întorceam acasă după lungi hoinăreli pe sub șirurile de lumini din Times Square. Într-o seară, ușor amețit de la cele câteva pahare de bourbon băute, o găsisem pe Evelyn afundată în canapeaua din salon, ascultând acordurile de pian din Bach ce se răspândeau de la boxe – și ea începuse să mai bea. Apartamentul este astfel conceput încât am putut să-i văd ceafa albă când am deschis ușa.

– Să organizăm o petrecere, a zis ea.

– Pardon?

– Pentru Anul Nou; să dăm o petrecere.

– Anul Nou este peste două luni.

---

[1] Referință la romanul *Disprețul* de Alberto Moravia (n. tr.).

– Mă gândesc să încep pregătirile de acum. Voi avea nevoie de ajutorul tău ca să aleg culorile feţelor de masă. Nu vreau să părem ridicoli pe lângă Willingtoni, recepţiile lor sunt întotdeauna fastuoase.

– Te voi ajuta.

– Nu doresc ajutorul tău. Voiam numai să te previn că organizăm o petrecere.

Notele pianului continuau să răsune. Ea şi-a lăsat ochii peste paharul cu vin pe jumătate gol şi, cu o privire tristă, m-a anunţat că se duce să se culce.

– De acord, am spus, ca şi cum permisiunea mea ar fi fost necesară.

Evelyn şi-a petrecut lunile noiembrie şi decembrie pregătind petrecerea, împreună cu un „*coach* de revelioane". În fiecare seară, o priveam aplecată peste planurile mesei festive şi schemele sale, amintindu-mi cu nostalgie de senzualitatea noastră trecută, şi nutream speranţa că frumoasele vremuri de altădată se vor întoarce, chiar dacă ştiam că era la fel de utopic ca a visa la reunirea membrilor formaţiei Beatles. O iubeam, întotdeauna o iubisem, în ciuda melancoliei şi a indelicateţilor ei punctuale faţă de felul meu de a fi. Prezenţa ei, chiar fantomatică, avea ceva reconfortant care se lega, fără doar şi poate, de jarul încă nestins al relaţiei noastre înflăcărate. Şi cu toate astea nu-mi puteam reţine pornirea de a mă vedea cu alte femei, aşa că am recidivat într-un weekend, când Evelyn plecase în Kent ca să-şi viziteze familia, fără mine, sub pretextul „unei nevoi de verdeaţă şi linişte", cu

care nu eram deloc compatibil. „N-ai decât să dai un tur prin Central Park“, i-am tot propus eu în van. Era weekendul dinainte de Revelion și ea era la fel de stresată ca un pui din fermele acelea cu producție pe bandă rulantă doar la gândul că petrecerea nu avea să se desfășoare conform fantasmelor ei mondene. În vremea asta, eu înotam la nesfârșit în piscina din apartamentul nostru, locuință pe care o detestam și pe care Evelyn o alesese singură, dar preferam să mă adaptez decât să-i stârnesc furia – numai Dumnezeu știe cât de îngrozitoare poate fi femeia asta. În realitate, ea mă teroriza într-atât încât o lăsam să aleagă de cele mai multe ori. Doar într-o singură privință nu am abdicat niciodată, și anume căsătoria noastră, a cărei perspectivă îmi era suficientă ca să mă năpădească neliniștea. Evelyn s-a revoltat multă vreme, descoperind că am o problemă cu ideea de a-mi lua un angajament, înainte de a mă obliga să promit că o să fac terapie cu un psihiatru în schimbul acceptării refuzului meu. Nu că-i extraordinar de naiv? Un om care avea să mă repare ca pe o rablă, doar făcându-mă să vorbesc. Îi spusesem că la vârsta mea, niciun psihiatru nu mai reușea să mă schimbe, dar ea mă amenințase că mă părăsește dacă nu-i urmam ordinele.

Într-o dimineață când înotam gol în piscină, Condoleezza a apărut de nicăieri ca să mă anunțe că pleca acasă – nu o auzisem sosind. Mi-am dat seama că nici nu știam unde locuia; de ani și ani, asistenta mea se mulțumea să apară și să dispară. Am început să-mi imaginez o căsuță albă în mijlocul unei parcele perfect

ordonate în Queens, cu o curte în spate, cu gazonul uscat, pe care fetițe de culoare săreau coarda.

– V-ați făcut de mâncare, a spus ea pe un ton de neripostat. Se simte miros de ouă în bucătărie, nu încercați să mă mințiți, știu că sunteți în stare.

– M-am sculat mai devreme decât de obicei, am replicat, lipindu-mi trunchiul de marginea piscinei ca să-mi ascund goliciunea.

– Ce nu-i în regulă?

Părea să ignore că eram în pielea goală sau pur și simplu se prefăcea că nu vede.

– Nu mă mai lăsați să fac nimic, mă simt jignită. Îmi denigrați talentele de menajeră și pe mine însămi! Luați droguri? Știu o clinică excelentă în Utah care l-a salvat pe fiul unei vecine – dependent de heroină. Toată lumea credea că nu o să scape. Vă rog, nu faceți prostii! Sunteți prea frumos ca să vă drogați! Uitați-vă ce au făcut drogurile celor de la Rolling Stones, s-ar zice că sunt niște lavete de bucătărie înfășurate pe chitare. Să nu deveniți ca ei.

– Nu mă droghez, iar cei de la Rolling Stones sunt bătrâni, atâta tot. Doar îmi pun întrebări, asta fac.

– Despre ce?

– Despre mine, despre viață. Nu vreți să faceți o baie? Am încălzit apa.

– Mă invitați în piscina dumneavoastră?

– Da.

– Nu m-ați mai invitat niciodată. De ce astăzi?

– Fără niciun motiv special. Voiam doar să veniți în apă.

– Sunteți dezbrăcat; nu intru într-o piscină cu un bărbat gol. Și pe urmă nu am nici costum.

– Este unul în comoda din cameră.

– Probabil că Evelyn nu trece de „talia zero", a bombănit și și-a ciupit grăsimea de pe coapse. Nicio șansă să încap într-un costum așa de mic.

Și-a lăsat hainele să cadă una câte una. Nu avusesem niciodată fantezii cu o femeie grasă și chiar mai puține cu Condoleezza, care era cumva asexuată în ochii mei. A făcut câteva tururi în stilul bras, cu fesele depășind nivelul apei asemenea capului unei balene și s-a întors pentru a mi le oferi sub lumina proiectoarelor subacvatice. Cum Evelyn era în Anglia când se petrecuseră faptele, nu am înțeles cum de simțise parfumul. Dar, întorcându-se din Kentul natal, mi-a reproșat că îmi făceam de rușine chiar și propriul stereotip.

– *Trader*-ul și asistenta lui, n-ai găsit nimic mai bun? Exact ce credeam: ai fi în stare să ți-o tragi și cu un pui de la supermarket dacă s-ar da puțin la tine!

– Ea e blândă, m-am apărat.

– Și iepurii sunt blânzi; nu-i un motiv ca să mi-o pun cu ei.

Se întorsese cu două zile înainte de petrecere. Z – 2, cum spunea ea. Așteptasem ca avionul ei să aterizeze, așezat pe una din banchetele de la aeroportul JFK, cu sentimentul că numai avioanele celorlalți aterizau. Voiam să-i fac o surpriză. Apoi silueta ei înclinată apăruse în mijlocul mediocrității ambiante, cu părul aranjat într-un coc a cărui splendoare se pierduse în timpul călătoriei. Ea aștepta un semn, un gest,

era evident, o citeam în schița surâsului ei jenat, dar nu am avut niciodată talent pentru asta, în asemenea măsură, încât m-am gândit să-i strâng mâna – da, să-i strâng mâna, celei care mi-era aproape ca o soție. Își lăsase părul liber. Mă neliniștisem că nu-și va abandona vreodată coama pe umeri, pentru că ea și-o strângea întotdeauna într-un coc de balerină, lipit bine de țeasta ei albă. De treizeci de ani de când o cunoscusem, strâns își purta părul ridicat astfel spre cer și cu o asemenea forță, încât aș fi putut să-i număr firele unul câte unul. Am înaintat cu o nonșalanță pe care mi-o imaginam firească, iar ea se lăsase ca o greutate moartă pe umărul meu. I-am simțit oasele prin straturile de haine și prin amintirea atâtor ocazii când ea mi se abandonase și îi sesizasem inconsistența, pielea rece lipindu-se de a mea. Ne-am suit în Cadillacul Eldorado fără să ne spunem un cuvânt. Drumul până acasă, pe șoseaua rapidă care se întinde de-a lungul cimitirelor, avea un gust de sfârșit. De când nu mai avusese ea un gest tandru față de mine? Era lovitura de grație? Niciodată intuiția nu-mi fusese atât de ascuțită: simțeam cum se instalează căldura aceea molatică, ultimul suflu născut mort al unei relații sortite eșecului. Acasă, se aruncase în baie și ieșise apoi cu părul ud înfășurat în prosop ca într-un turban. Halatul de baie mușchi pe care mi-l oferise de Crăciun îi ștergea pielea umedă; pe buzunar avea brodat un dihor îmbrăcat în Sherlock Holmes, care spunea: „Am dat peste un caz grozav.“ Detestam halatul ăsta, chiar dacă acum se legăna peste niște sâni magnifici, a căror

strălucire, din rațiuni de abstinență, o uitasem – două globuri armonios decorate cu sfârcuri de o delicioasă nuanță bordo. Lucrul cel mai straniu s-a produs atunci când Evelyn, înregistrându-mi privirea lubrică, își strânsese poalele halatului, ajungând până la a se scuza pentru impudoarea sa – devenisem un străin pentru trupul ei.

– Cum de ai știut de Condoleezza?

– N-are importanță. De fapt, chiar n-ar trebui să fiu supărată pe tine. În orice caz, nu e ca și cum am merge împreună undeva. Și pe urmă...

Ea se juca acum cu poalele halatului ei. A urmat o tăcere lungă.

– Și pe urmă ce?

Tăcerea continua.

– Spune-mi!

– Am pe altcineva în viața mea, m-a anunțat ea în cele din urmă.

– Înțeleg.

– E tot ce ai de zis?

– Ce-ai vrea să spun? Sunt bucuros pentru tine.

– Adevărat?

– Nu, bineînțeles că nu. Tu ce crezi? Te iubesc.

Declarația mea a lăsat-o rece. S-a dus în cămară și a revenit cu o sticlă de vin californian de proastă calitate – lui Evelyn îi plăceau întotdeauna vinurile de rahat.

– Sunteți de mult împreună?

– De șase luni. E Bob Sherman, l-am întâlnit la Bloomingdale's, la raionul de cravate. Căutam un

cadou pentru ziua ta de naștere, dar tu îți făceai de cap cu o chinezoaică pe la spatele meu."

Bob Sherman era un avocat oarecum celebru pentru că pledase pentru câteva starlete de la Hollywood. Nu-l cunoșteam decât din aparițiile televizate. Era un tip burtos.

– Felicitări.

Ne-am așezat la masă, fără ca ea să-și scoată turbanul sau halatul. Cina a lăsat în urma ei o atmosferă ciudată, un amestec de trecut și prezent, de fericire și tristețe. Lui Evelyn i-a făcut întotdeauna bine alcoolul; brandy-ul, mai ales, îi lăsa plictiseala să se exprime într-o manieră grațioasă. Am făcut dragoste pentru ultima oară și trebuie să recunosc că a fost mai straniu ca niciodată, atât ca intensitate a simțurilor, cât și ca tehnică pură. Fiecare dintre mișcările ei părea calculată ca să lase în mine amintirea virtuozității sale: ridicarea picioarelor, bombarea pieptului, zgârieturile unghiilor pe spatele meu – niciodată Evelyn nu dăduse dovadă de o asemenea îndrăzneală, de o asemenea dorință de a impresiona. Astfel încât nu am reușit să-mi duc performanțele până la capăt și am abdicat înainte de a fi atins ușurarea punctului culminant. Când ea s-a întins de-a curmezișul sofalei, după ce-și pusese lenjeria, m-am ridicat ca să privesc dârele de lumină și să ascult plânsul sirenelor pătrunzând prin geamurile triple. Oare Bob Sherman era mai bun la pat decât mine?

M-am întors înspre ea: poate că nu era totul pierdut. Ea a spus: „O – 24", aproape militărește, apoi a

adăugat că trebuia să facă o tartă care va fi mai bună decât cea a lui Katherine Willington.

Cei doi Willington au sosit printre primii la Revelion. Deloc surprinzător, Katherine venise cu tarta ei scârboasă. George, îmbrăcat cu smochingul lui cel mai bun, mi s-a alăturat lângă bufet, unde îmi contemplam oglindirea într-un platou de inox.

– Parcă ai mai slăbit, mi-a zis el.

Reîncepusem să alerg în Central Park, motivat de persistența burții mele ca o brioșă. De atunci ea se dezumflase ușor.

– Mulțumesc, i-am răspuns.

– La mine e invers. Nu m-am abținut să tot înfulec tartele lui Katherine, iar cu costumul ăsta pe care mi l-a închiriat am aerul unui pinguin, arăt mizerabil.

Se vedea cu ochiul liber că el voia ca eu să nu-i dau dreptate, dar adevărul era că Georges chiar semăna cu un pinguin. Am surâs atunci în loc de răspuns și sub pretextul unei nevoi imperioase am dispărut în dormitor, singurul loc în care mă puteam sustrage de la conversații. Am fost înțeles: am suferit dintotdeauna de o aversiune maladivă față de petreceri. Am rămas o vreme așezat pe marginea patului – pe partea lui Evelyn, ca să-i simt mirosul – fără altă muzică decât zgomotul de fond care venea din salon. Erau cel puțin cinci perechi de escarpeni etalați la picioarele mele, toți de aceeași culoare carmin care îi venea de minune lui Evelyn în seara aceea, când purta o rochie Valentino, ajustată pe coapse. Era în jur de

unsprezece când am ieșit din nou din dormitor și invitații deja începuseră să se amețească. La miezul nopții s-a înălțat un strigăt de bucurie la unison și, pentru prima dată, am avut impresia că văd o versiune fericită a lui Evelyn în mijlocul confettilor. Cei doi Willington n-au întârziat să-și recupereze paltoanele și să-i mulțumească lui Evelyn pentru „petrecerea extraordinară", apoi, unul câte unul, fiecare invitat a părăsit salonul rămas ca un câmp de luptă în urma unei bătălii. Evelyn stătea așezată în mijlocul încăperii, cu un surâs întipărit pe buze, învăluită în amestecul acela acru de vin și Shalimar.

– Frumoasă seară, nu?

– Ar trebui să o lași mai moale cu băutura, am spus. Bei din ce în ce mai des și din ce în ce mai din scurt.

– Am găsit paharul pe masă; era plin. Știi că nu-mi place risipa. Și apoi am probleme conjugale în acest moment.

– Al cui era paharul?

– Nu știu. M-am gândit că era al tău... Plec mâine spre Chicago; Bob mă așteaptă acolo.

Acestea fiind spuse, ea s-a ridicat și a debarasat masa de sticlele goale. Apoi s-a dus să se lungească pentru câteva ore, așezată pe-o parte, cu genunchii strânși, peste așternuturile albe, fără să aibă curajul să le desfacă. M-am așezat pe scaunul din lemn deschis la culoare, lângă pat, așteptând ca ochii ei gri-perlă să se deschidă către ai mei, când zorile i-ar fi ars pleoapele și ea m-ar fi privit pentru ultima oară.

IV

Cea mai mare parte a timpului Zoe și-o petrecea bombănind; când nu protesta în numele conștiinței, îmi citea din poeziile ei sau tuna și fulgera împotriva clienților imaginari care nu-și plătiseră consumația. Înclinația ei spre somn ne făcuse să ne rătăcim de mai multe ori, mai ales când, la ieșirea din Texas, ea adormise după ce îmi dăduse indicații în grabă – mi-a fost imposibil atunci să găsesc drumul spre Canada. Exista totuși și o latură bună în oboseala ei, care trezea în Zoe acele urme de vulnerabilitate pe care ea dorea atât de mult să și le disimuleze; era pentru mine ocazia să arunc o privire pofticioasă asupra picioarelor ei care puteau face să plângă și un șarpe-cu-clopoței diamantin, fără ca ea să se uite la mine cu ochi de tăciune.

– Crezi că nu te văd? mi-a azvârlit ea când privirea mi-a alunecat pe zona interzisă.

– Credeam că dormi.

– Bună scuză, ce să zic.

Ea a ridicat sticla de rom pe care o ținuse strâns între picioare cu o mișcare atât de erotică, încât am pierdut controlul Cadillacului preț de o secundă. Apoi și-a dus sticla la buze, ca pe urmă să-și șteargă gura cu dosul palmei.

– Tocmai ce m-am gândit la o chestie, hai să nu trecem prin Oklahoma, ce zici? De la reportajul acela despre Tulsa la care ne-am uitat împreună, nu încetez să am coșmaruri; visez că sunt urmărită de Golden Driller și că mă face să cad într-un puț de petrol.

– Zoe. Știi bine că nu pot să merg pe acolo, chiar dacă aș vrea.

Nu era decât ora trei a după-amiezii, când Zoe, la care se adăuga și vârsta mea înaintată, nu făcea decât să înrăutățească starea mea de epuizare. Din păcate însă, odată ce m-am aruncat pe cearșafurile unui motel oarecare, mi-a zburat somnul din cauza unui cap de cerb împăiat, care, înfipt deasupra televizorului, mă urmărea neobosit din privire. Cum lui Zoe îi era foame, ne-am dus să înghițim un prânz tardiv la un mic local din colț, sub privirile curioase ale faunei umane din acel loc. În vreme ce ne așteptam fripturile, Zoe și-a lăsat capul pe spate spre tavan, eliberată de măștile ei înșelătoare, și i-am zis că are un gât care i-ar fi dat fiori unui vampir. „Ești patetic“, mi-a replicat ea, înainte de a se interesa mai îndeaproape de borcanul cu muștar. Când au sosit fripturile, ea m-a rugat să-i dau jumătate dintr-a mea, sub pretextul că suferă de legendara sa „foame de coiot“. I-am dat-o pe toată și am comandat o salată, care oricum era mai puțin

periculoasă pentru burta mea umflată ca o brioșă. Luându-mi noua comanda, chelnerița și-a ridicat ochii spre cer, înainte de a rula în spatele tejghelei pe patinele cu rotile. Era chiar o chelneriță frumoasă, dintre cele care îți mărturisesc, fără să ți se pară de mirare, că sunt dansatoare sau cântărețe într-un cabaret. O priveam cum se răsucea în șortul ei satinat, când Zoe mi-a aplicat un picior în rotulă.

Stomacul îmi chiorăia când ne-am întors la hotel și mă durea piciorul. Am cunoscut tipe deloc comode, scrântite remarcabile, enervante, dar Zoe chiar face parte din palmaresul meu de nebune furioase. S-a dus să facă duș în vreme ce eu mă uitam la CNN. Oglinda mare din baie îmi oferea un plan american cu claia ei de păr, dar cum făcusem deja dragoste de dimineață și cum oricum mi-era dificil să țin ritmul teribil de un raport pe zi, vasele nu mi s-au dilatat decât cu moliciune. M-am concentrat așadar mai mult pe știrile din țară și, după un reportaj despre punctele slabe ale sistemului școlar la periferia orașului Detroit, canalul a difuzat imagini de la tornada din Key West, decorate cu o bandă roșie țipătoare în partea de jos a ecranului. Case fără acoperișuri și uși, palmieri dezrădăcinați, bucăți din armătura magazinelor și cadavre plutind la suprafața apei erau filmate din avion pentru telespectatori. Am strigat-o pe Zoe ca să o previn. La vederea imaginilor, ea și-a lăsat capul în mâini și a început să plângă cu lacrimi fierbinți. În noroiul cenușiu am recunoscut tabloul mare înfățișând o pictură naivă, dăruit de John-John, pe care îl agățasem

deasupra patului meu la L'Espadon. Se învârtejea în mijlocul ecranului, o pată de culoare vie în haosul monocrom. Am luat-o pe Zoe în brațe și am făcut-o să simtă că putea să plângă la pieptul meu până ce ochii îi vomitau nisip, dar – vai! – ea a preferat să o consolez făcând sex. I-am dat de înțeles mai mult decât o dată că depășisem vârsta giumbușlucurilor, dar nici că i-a păsat – mă făcea s-o iau mereu de la capăt, până ce-mi ardea puța de durere.

Când am sfârșit, Zoe a scos un icnet de satisfacție, iar eu un suspin de ușurare, nu din dezinteres pentru amor, ci pentru că făceam de acum mai degrabă sex din altruism decât din plăcere, ceea ce mă neliniștea destul de mult. Stomacul îmi bolborosea; ea mi-a zis că i se pare scârbos. „Nu-i decât burta mea", i-am replicat. Apoi ea s-a ridicat dintr-o săritură, m-a contemplat o clipă și chiar a dispărut să-și facă duș. Când a ieșit, cu un prosop înnodat între sâni, s-a plâns de mirosul săpunului, pe care îl considera prea „dezinfectant", și a emis ipoteza unei plângeri la recepția motelului („Te vei duce să zbieri la recepție!"), înainte să se întindă lângă mine, cu o culegere de poezii de Manuel Zequeria în mână. Mă așteptam ca ea să vorbească despre Key West, despre spectacolul dezolării la care tocmai asistasem, dar nu – zbuciumul ei sufletesc nu face decât rareori subiect de discuție. M-am prefăcut că dorm în vreme ce ea se îmbrăca lent și grațios, pentru că altfel mi-ar fi tras o lovitură între coaste ca să mă schimb. Și cu toate astea, ea este

pentru pudoare ca fast-food-ul pentru hrana dietetică, dar cred că făcuse un hobby din a mă maltrata.

– Unde e Charlie Chaplin? Nu te face că dormi, că știu că nu-i așa.

N-am scos un sunet, ca să par credibil. Ea a început să caute animalul cu toată determinarea instinctului matern, inspectând fiecare colțișor al încăperii, mutând mobile și alte obiecte de decor, ridicând chiar și salteaua de sub mine, în vreme ce simulam un mormăit grosolan.

– Richard, mișcă-te de aici, trebuie să-l găsim pe Charlie!

Am făcut o glumă referitoare la seria „Unde e Charlie?“[1], cărticele pe care i le cumpăram lui Maddie când era copil, dar Zoe nu prea avea chef de râs, așa că m-am ridicat din pat, dând uitării încă o dată insultele ei.

– O să-l găsim, dragă, nu te impacienta. Poate că e în mașină...

– O, Doamne, e atât de cald încât probabil că s-a deshidratat!

Imaginea pisoiului semănând cu o căpiță de fân flocoasă mi-a apărut brusc în fața ochilor și de abia m-am abținut să nu râd. Zoe a trântit ușa camerei și a alergat spre Cadillac. Un copil se juca cu motanul în parcare.

---

[1] *Where's Wally?*, serie de cărți pentru copii de Martin Handford (n. tr.).

– Ia-ți labele murdare de pe copilașul meu! a zbierat ea.

Puștiul a lăsat animalul și a șters-o în fugă, terorizat ca și mine de Zoe.

– Slavă Domnului că e teafăr și sănătos, a zis ea întorcându-se către mine.

Admiram apusul soarelui pe fereastră, în vreme ce ea îi fredona pisoiului o litanie de complimente despre blana lui – nu mare ar fi fost mirarea să-și scoată un sfârc ca să-i dea să sugă, un spectacol la care, orice s-ar spune, mi-ar fi plăcut să asist.

– Unde suntem? a întrebat ea.

Am dat ocol camerei ca să găsesc ceva indicii. Pe planul de evacuare era trecută denumirea de Moonlight Motel din Washington.

– Orașul sau statul?

– Habar n-am, am răspuns.

– Fantastic; ne-am rătăcit!

– Nu crezi că-i minunat că ne-am pierdut?

Ea a ridicat din umeri.

– Îmi lipsește casa mea.

Zoe mângâia capul pisicii. M-am gândit o clipă s-o întreb ce putea să-i facă plăcere în gestul acela, dar m-am abținut, știind că mi-ar fi smuls hainele orice aș fi grăit; or, nu eram tehnic în măsură să țin pasul cu ritmul ei senzual vulcanic. Așa că a pus stăpânire pe telecomandă și a zapat până ce a adormit cu pisoiul peste ea. Chiar nu știam ce o împingea să-mi dorească prezența sau să mă iubească. L-am sunat pe Hawthorne ca să-l pun în temă: voiam din partea lui

un răspuns freudian referitor la iubirea mea bruscă și irațională pentru o copilă, dar nici măcar Hawthorne nu a avut habar ce să-mi spună și a propus o ședință de introspecție ca să pună capăt convorbirii.

Am reluat drumul la primele licăriri ale zorilor, după ce dormisem și jucasem Scrabble când somnul ne pierise la amândoi în același timp. Scrabble-ul e un antidot pentru plictiseala ei, pe care l-am descoperit într-o seară când proasta ei dispoziție mă otrăvea de-a dreptul; el a devenit apoi totemul relației noastre, cam ca bridge-ul pentru unele cupluri în vârstă. Trebuie să spun că jocul îmi permite și să-i mut gândurile lui Zoe de la sex când sunt prea obosit – de îndată ce ghearele ei strâng nasturii cămășii mele și simt golul disperării și neputinței punând stăpânire pe mine, îi zic deodată: „Și dacă am face un Scrabble?“ Excitația ei se orientează atunci asupra cuvintelor cu litere în pătrățelele roșii care triplează valoarea și nu mai am de ce să-mi fac griji în privința libidoului ei până data viitoare. La ora patru dimineața, s-a enervat din cauza unui cuvânt pe care-l inventase, trezind astfel jumătate de hotel.

– Zoe, te asigur că acest cuvânt nu există, i-am spus.

Eram calm, dar asta nu ajungea ca s-o liniștesc. Chipul ei plutea pe deasupra tablei de joc, cu fruntea tăiată în două de singurul ei rid.

– *A morava* există! Chiar am auzit pe un tip la radio spunând despre un autor că are un stil moravian!

– Voia să spună că stilul său se înrudește cu cel al lui Alberto Moravia; *a morava* nu există, Zoe.

A pufăit.

– Cu atât mai rău. O să scriu APETIT cu E-ul de la DESTIN-ul tău. Câte puncte fac?

– Douăzeci și nouă.

A mâzgălit pe foaia pe care țineam rezultatele – o bucățică de hârtie igienică.

– Și eu scriu ACORD de la APETIT, am spus, și valorează triplu.

– Câte puncte?

– Șaptezeci și opt.

A răsturnat tabla de joc. Literele au căzut una câte una pe mocheta aspră a camerei.

– M-am săturat, a zis ea, hai să strângem.

Și s-a culcat din nou, cu ochii căscați din cauză că i se trezise conștiința, dar nu a adormit decât după ce tras un joint, accesoriu care îi folosea atât la sculare, cât și ca anxiolitic. Ca și mine, Zoe nu reușea niciodată să atingă obiectivul celor opt ore de somn netulburat pe noapte, dar cred că e imposibil să compari deriva unei bărci proaspăt construite cu aceea a unei epave: eu mă îndrept către trecut, în vreme ce ea privește spre viitor cu ochii neliniștiți ai unei căprioare pierdute în pădure.

Ne-am trezit într-un loc greu de identificat. Aerul era călduț, soarele încălzea pământul, în depărtare se zăreau munți, hectare de golomăț și un lac destul de rece, în care Zoe s-a scăldat. Ultimul ei moft era pofta

de hot-dog, ceea ce era cu adevărat de negăsit pe acolo, doar dacă nu dădea peste vreo vacă pe care s-o taie ea însăși – dibuia mereu mijlocul de a cere imposibilul, o boală de care suferea în aceeași măsură și Evelyn. Am profitat de una dintre siestele ei ca să o sun pe fiica mea. Zoe era geloasă pe toate femeile, chiar și pe cea căreia îi dădusem viață.

– Tăticule! a strigat Maddie.

– Am sunat ca să aflu vești despre viitorul meu nepot... sau nepoată... Ai mai aflat ceva?

Vocea i-a căpătat intonații grave. Și-a dres glasul.

– Tati, trebuie să-ți spun ceva...

– Ah, nu, fără suspans, te rog! Să nu-mi spui că Owen a dispărut, acum când te-a lăsat cu burta la gură! Exact asta ar face el!

– Nu, tati, Owen e minunat! Are o grijă nemaipomenită de mine. Dacă l-ai vedea... Ai fi cu adevărat mândru de el!

– N-aș fi așa de sigur. Bun, povestește! Zi odată!

– Ei bine... E mai degrabă o veste bună în realitate...

– MADELEINE EVELYN HARRIS, DIRECT LA SUBIECT, TE ROG!

– OK, OK, sunt gemeni! Băieți!

O, nu! Nu asta. Gemeni. Capul lui Owen multiplicat în două exemplare. E un coșmar, îmi vine să leșin, chemați pompierii, salvarea, elicopterul poliției, pompele funebre, Richard Harris e pe cale să moară, ucis de propria fiică!

– Tati? Tăticule? Mai ești acolo?

– Da, fiica mea. Sunt aici. E bine. Sunt... bucuros.

– Știam că nu o să fii. De altfel, de fiecare dată când pretinzi că ești așa, e pe dos.

– O să mă obișnuiesc. Dar dacă vrei un alt tată pentru copiii tăi, știi că poți să-mi spui. Cunosc o mulțime de tineri fermecători care ar fi încântați să aibă grijă de o fată frumoasă ca tine. În orice caz, nu-i deloc complicat să găsești pe cineva mai bun decât Owen...

Ea a închis plângând în hohote. Am încercat să o sun din nou, dar nu a mai răspuns. Când m-am întors la Zoe, se trezise și citea Heberto Padilla, sprijinită de portbagaj, cu Charlie Chaplin miorlăind pe lângă ea. Și-a pus cartea pe portbagaj când m-a văzut.

– S-a întâmplat ceva?

– O să fiu bunic.

– O, Richard! Felicitări!

– Mda, da. Să mergem. Nu vreau s-o lungim. Toată chestia mă deprimă cum nici nu-ți poți imagina.

– Așteaptă, mai vreau să profit un pic de soare.

Și s-a întins pe capota lui Eldorado, ridicându-și rochia până la gât, transformând-o în eșarfă, dezvelindu-și astfel pubisul creț și sânii de culoarea oțetului. Am întrebat-o de ce nu purta chiloți.

– Am preferat libertatea în locul închisorii, mi-a dat ea replica.

Iată o fată făcută pentru a fi dorită, dar care nu mai avea niciun efect asupra mea când apăreau luna și stelele. O apreciam din ce în ce mai mult ca pe tabloul unui maestru și din ce în ce mai puțin ca pe o experiență pe de-a-ntregul, era din nou ceva de neatins – cu toate acestea, continuam să-mi simt sângele

cum se-nfierbântă când vedeam ceea ce se etala în fața ochilor mei.

– Deja nu te mai excit, se plângea ea. Am ajuns la stadiul de saturație. Totul e așa de trist de-ar smulge lacrimi și unei călugărițe...

– Tu mă exciți mereu, iubire, iar călugărițele plâng oricum, și fără noi. Dar poate că aș avea nevoie în curând de ajutorul medicinei moderne...

– Să găsim o biserică, o să aprind o lumânare.

– Și ce-o să-i ceri tu lui Dumnezeu? Să se ocupe un pic de iubitul tău derutat, ca să i se scoale? Suntem prea profani pentru un tip ca el. Uiți că el este un sfânt, iar noi demnii reprezentanți ai viciului. Ai viciului și ai tuturor păcatelor, capitale sau nu.

Ea și-a tras rochia. Charlie Chaplin mieuna. A urcat pe pântecele ei și i s-a strecurat între sâni, întorcându-și chiar micul lui cap de Hitler ca să mă sfideze – doar iubirea ei dezlănțuită pentru ghemotocul ăsta care scoate miorlăituri ascuțite mă împiedică să nu-l arunc unui coiot.

I-am zis că era timpul să o pornim din nou. Ea m-a urmat, urcând în față în Cadillac, cu Charlie Chaplin pe genunchi, și ne-am reluat drumul.

Nu m-am mirat când Zoe a cerut să viziteze unul din acele baruri de pe marginea canioanelor, decorate cu fanioane anunțând că băutura e ieftină – ca și Euridice, Zoe a fost mereu atrasă de tenebre. Mi-am petrecut seara privind-o jucând biliard cu tipi care aveau tatuate pe brațe însemne naziste, în vreme ce ea se arcuia deasupra mesei acoperite cu pânză verde

arsă de scrumul a mii de țigări. Nu a ezitat să-și aprindă câteva jointuri cu ei – împărtășeau vizibil mai mult decât dezgustul pentru lege și ordine – și la ora două de dimineață dansau încă împreună, frunțile indivizilor asudând testosteron pe pielea ei luminoasă. În vremea asta, o blondă cu o ancoră tatuată pe braț încerca să-mi îmblânzească șarpele la bar. După ce gâtlejul ei a simțit hamburgerul, am concediat-o rapid. Atenția mea se îndrepta în întregime mai ales asupra lui Zoe sau, mai degrabă, asupra tipilor care se învârteau în jurul ei și mă trecea o căldură ciudată, numită gelozie, care-mi încleștа fălcile.

Am părăsit barul înainte de ivirea zorilor. Cum Zoe era beată, am pus-o pe bancheta din spate a Cadillacului, în timp ce ultimele stele dispăreau prin parbrizul murdar.

V

Tocmai ce fredonam o melodie de John Denver, când o căprioară sinucigașă s-a aruncat în fața mașinii. Șocul a aruncat-o de-a curmezișul parbrizului. Zoe urla ca un porc înjunghiat. Am pus pe avarii și m-am dus să pipăi trupul animalului, a cărui blană deasă și pufoasă îmi amintea de cea a câinelui meu mort Cash. I-am prins picioarele cu scotchul dublu pe care Zoe îl găsise în torpedou și am așezat căprioara pe bancheta din spate a mașinii – aveam să ne oprim la primul spital întâlnit în cale. Dar căprioara se mișca, iar strigătele ei de durere se uneau cu cele ale lui Zoe.

– Oprește-te odată! am strigat.

Căprioara și Zoe s-au oprit. Cum animalul începuse să gâfâie puternic, mi-am parcat mașina în spatele unui panou publicitar, la adăpost de priviri, ca să găsesc o soluție noii mele probleme.

– Și acum, a zbierat Zoe, ce naiba aștepți? Animalul nu poate să se facă bine singur!

– Zi dacă ai o soluție!

– Sună la salvare!

– Ca să spun ce? Alo, am o căprioară accidentată? Nici măcar n-am habar unde suntem!

– Pentru asta e 112, dacă nu știai! Te localizează!

Am mers până ce am găsit un punct de prim-ajutor de pe autostradă și am ridicat receptorul. Se forma automat 112. De atunci, am învățat să nu mă mai încred niciodată în certitudinile lui Zoe.

– Poliția, pompierii, salvarea.

– Aș dori o salvare, vă rog.

Voiam să fiu politicos, dar era o voce de pe o bandă înregistrată, care m-a rugat să aștept până ce un agent îmi va prelua apelul.

– 112, ce fel de problemă aveți?

– E o căprioară. Mi-ar trebui un aparat care să o ajute să respire, pentru că o face cu mare dificultate.

– Așteptați, îmi puteți spune cui îi e rău? E vorba despre un bărbat, o femeie, un copil? Animalul a atacat un om? E vorba despre o persoană în vârstă? Puteți să vă uitați în portofelul celui rănit?

– În portofel?

– Ați putea să dați peste informații în caz de accident.

– Nu, n-ați înțeles, n-a atacat pe nimeni. Pentru căprioară am sunat, am dat peste ea cu mașina. N-am făcut-o special, am adăugat peste o clipă.

– Stați așa, ați sunat pentru o căprioară?

– Ei bine, e un animal, ca noi toți.

– Un moment.

S-a lăsat tăcerea.

– Îmi pare rău, a spus în cele din urmă fata, dar nu putem răspunde favorabil la cererea dumneavoastră. Ne deplasăm exclusiv pentru ființele umane.

– Ce pot să fac? Căprioara o să moară.

– Încercați la SPA[1], domnule. Noi nu suntem în măsură să vă trimitem ajutor. Vă mai așteptăm la 112.

Și ticăloasa a avut îndrăzneala să-mi închidă. Am încercat să sun la SPA, dar telefonul din cabină nu forma decât 112. Pe o dună nu departe de locul în care ne aflam, trona un centru comercial. Am forțat un hidrant din parcare și m-am întors cu unul din mocasinii mei plin cu apă. Un tânăr roșcat, în uniformă kaki, a apărut din spatele panoului publicitar, când mă aplecam ca să-i dau să bea apă animalului, ațintindu-și arma asupra pieptului meu. Mi-am ridicat mâinile instinctiv și pentru că mă uitasem mult la *Cops*.

– Mâinile sus! a zbierat roșcatul.

– Păi, asta și fac!

Tipul și-a pus arma la loc în toc. Am remarcat-o atunci pe Zoe, cu cătușe, într-un Ford strălucitor.

– Îmi pare rău dacă v-am speriat, a zis tipul. E prima mea zi de lucru și mi-am dorit întotdeauna să spun asta. V-a trecut un fior pe șira spinării, nu?

– Un pic, am mărturisit.

M-a întrebat ce făceam cu un cerb legat fedeleș pe marginea drumului. I-am spus că era o căprioară și că încercam pur și simplu să o salvez, pentru că era

[1] Society for the Protection of Animals (Societatea pentru Protecția Animalelor) (n. tr.).

rănită. În vremea asta, Zoe încerca să-și desfacă strânsoarea cătușelor, insultându-l pe ofițerul Fitzpatrick – numele îi era înscris pe steaua aurie care îi împodobea cămașa.

– E o periculoasă prietena dumneavoastră, mi-a zis tipul. Ia uitați-vă la asta!

Și-a tras mâneca. În carnea lui presărată cu păr roșcat creț era întipărită urma unei mușcături, care amintea mai degrabă de colții unui animal sălbatic decât de o dantură umană. L-am întrebat dacă era vaccinat împotriva turbării, ceea ce l-a făcut să izbucnească în râs. Apoi și-a scuturat un fir de praf imaginar de pe umăr și a plecat urmat de umbra pălăriei lui. Am simțit că-mi piere pământul de sub picioare când l-am văzut demarându-și Fordul aurit, dispărând într-un nor de praf și ducând-o pe Zoe cu el. M-am întors lângă căprioară – băuse toată apa din mocasin.

– Și acum ce facem? i-am zis.

Căprioara a scos un mormăit blând și mi-a lins podul palmei. Am mângâiat-o pe burtă, așteptând ca soarele arzător sau o hemoragie să îi aducă sfârșitul, când s-a oprit lângă noi o camionetă.

– Aveți nevoie de ajutor? a zis șoferul lăsând geamul în jos.

– Mai mult decât vă imaginați.

A coborât din mașină, apoi a înaintat spre căprioară cu un umblet de cowboy urban.

– Sunt veterinar, m-a anunțat el, scoțându-și ochelarii de aviator. E căprioara dumneavoastră?

– Într-o oarecare măsură.

A început să pipăie animalul.

– Probabil că are un picior rupt. Nu locuiesc departe. Aș putea să o îngrijesc dacă vreți, e ziua mea liberă.

Am acceptat. Cadillacul meu sfrijit a urmat camioneta până la una dintre colinele unde locuiesc bogații, pe care le poți vedea numai pe Coasta de Vest. L-am întrebat unde ne aflăm. „La Santa Barbara", mi-a răspuns individul ca și cum ar fi fost evident. Când am ajuns la el, am traversat un culoar lung cu pereții acoperiți cu afișe cu femei goale. L-am ajutat să pună căprioara pe masa din salon. A scos un stetoscop dintr-un sertar din bucătărie.

– Va trebui să o țin sub observație câtva timp. O să-i fac o radiografie mâine; probabil că o veți putea recupera peste o săptămână. Până atunci, o să o anesteziem puțin.

Și i-a făcut o injecție căprioarei în coapsă.

– Eu sunt Renato. Cât stați aici?

– Nu știu, prietena mea tocmai a fost arestată. Probabil că acum e reținută la poliție.

– Groaznic! A făcut o scurtă pauză. Vă e foame? Am pregătit un iepure. Vă interesează? L-am împușcat azi de dimineață, înainte să plec la slujbă, dormea sub cutia de scrisori.

– Vă credeam vete...

– Poți să iubești animalele și să le găsești totuși delicioase, mi-a răspuns el, plin de bun simț, înainte de a servi animalul fript pe tejgheaua încărcată de reviste științifice și porno. N-am mai mâncat așa ceva

de secole. Când sunt copiii, mi-e imposibil; fiul meu Sasha mi-a interzis să mai fac asta, de când cu Sunny.

– Cine e Sunny?

– Iepurele pe care i l-am oferit de ziua lui. Nu mai pune gura pe carne de iepure de atunci; din pricina lui Sunny Iepurele. Sunny, Iepurele de Rahat. A clătinat din cap. L-am făcut la grătar.

– Pe Sasha sau pe iepure?

– Pe iepure. Și nu e ca și cum aș fi avut de ales. Creatura aia de rahat rodea mobilele; a ronțăit fotolii întregi – trebuia totuși să stai pe ceva.

– Și a fost gustos?

Renato a adoptat un ton confidențial:

– Sincer să fiu, a fost cel mai bun iepure pe care l-am mâncat vreodată – îl hrăneam cu grăunțe bio, un adevărat deliciu.

Am acceptat să mănânc iepurele gătit de el, pentru că nu-mi stă în fire să spun nu. Odată ce-am terminat de mâncat, peste noi s-a lăsat stinghereala aia de după masă: ne spusesem totul în timpul ei și acum era nevoie de un efort supraumân ca să abordăm și cel mai banal subiect. Ca să acopere tăcerea, Renato a propus un pahar cu scotch. Ne-am instalat în fața televizorului, la un meci de wrestling, respirația căprioarei auzindu-se în fundal.

– Dacă aveți nevoie de un loc unde să stați până o eliberează pe prietena dumneavoastră, pot să vă găzduiesc, a spus el cât rula o reclamă la TV. Ranchul învecinat este al meu, ca și cel de după el. Puteți să vi-l alegeți pe cel care vă convine mai mult.

Of, n-am știut nici de data asta să spun nu.

Dusesem căprioara în țarcul pentru cai. În fiecare zi, Renato îmi spunea să o eliberez, dar refuzam: s-a întâmplat că mă atașasem de animăluțul ăsta cum nu o să mă atașez vreodată de Charlie Chaplin. I-am dat numele de Francis, tot sperând să fie de fapt un căprior, dar veterinarul mi-a spus că era căprioară și că era gravidă.

Într-o dimineață, când scotea pubelele în halatul lui verde-închis, Renato mi-a aruncat obișnuita lui privire dezaprobatoare.

– Familia Becker are două girafe, am spus. Iar familia Wentz-Miller are un cimpanzeu.

– Oamenii ăștia sunt idioți, a obiectat veterinarul. Sunt californieni. Aveți totuși mai multă valoare.

Renato nu-și apreciază semenii. Nu-i mai puțin adevărat că rivalitatea dintre blonzii de pe Coasta de Vest e destul de înfricoșătoare; există aici un soi de crez că „valul este al meu", pe care cei din New York nu l-ar putea înțelege vreodată.

– Dacă vrei, te însoțesc, a urmat el, și o să dăm drumul căprioarei în Yosemite.

– Francis nu va fi niciodată fericită în Yosemite.

– Vrei să bem un pahar în seara asta?

– Păi, mă inviți în fiecare seară! În curând familia Wentz-Miller o să ne ia drept poponari!

– Și totuși, poți veni, nu? Să zicem pentru ultima oară!

Am acceptat. Oricum ar sta lucrurile, Renato posedă cea mai bună pivniță de vinuri din toată regiunea. În plus, el face parte dintre acei indivizi care fac

publicitate pentru mărci de detergent, pe lângă slujba lor normală, iar această obsesie pentru camera de filmat mă fascinează cât se poate de sincer. De fiecare dată când ne vedeam, Renato îmi făcea rezumatul audițiilor lui și mă ruga să-i dau replica potrivit scenariilor emisiunilor-pilot. Mai avea și mania de a-și lua o curvă diferită în fiecare zi de vineri, ca și cum le-ar fi colecționat, și nu rezistam să nu ascult detaliile picante pe care mi le dădea despre escapadele lui. Exploatase deja posibilitățile din centrul orașului Los Angeles și își îndrepta acum atenția către Santa Monica.

Mi-am pus pentru seară noua mea uniformă californiană: pantaloni albi din in și cămașă de aceeași culoare. Renato mă aștepta sub poarta haciendei sale, și el îmbrăcat pe de-a întregul în alb.

– S-ar zice că suntem doi îngeri căzuți, a glumit el.

L-am întrebat cum mai stătea cu audițiile.

– Trei astăzi, a fost o zi proastă. Niciun telefon, e semn rău. Dar nu-i un motiv ca să ne lipsim de băutură. În plus, vin după o raită la Santa Monica și mă simt plin de avânt, dacă înțelegi ce vreau să spun...

Am străbătut culoarul lung plin de afișe cu târfe. Vocea Ellei Fitzgerald a invadat salonul. L-am întrebat dacă încerca să mă sărute, ceea ce l-a făcut să râdă ușor. Apoi a vrut să știe dacă eu continuam să mă gândesc la „fata“ mea și vocea i-a căpătat dintr-odată intonații grave – amorezii bătrâni de felul meu sunt pentru el extratereștri. Așa că i-am mărturisit amărăciunea mea: pierdusem orice speranță ca s-o mai revăd cândva pe Zoe.

Însă, nu mai departe de a doua zi, am primit un apel prin care mi se cerea o cauțiune enormă pentru eliberarea ei: Green Card-ul ei era un fals, așa că risca să fie expulzată în Bahamas. M-am apucat să negociez o sumă cu interlocutorul meu, un oarecare „Doctor G.“, care mi-a dat întâlnire pe înălțimile de la Laurel Canyon, unde m-am dus cu banii pe care-i cerea. Cu fața aproape acoperită de ochelarii reflectorizanți, el a numărat de trei ori dacă era suma exactă și mi-a strâns apoi mâna când a plecat. Așadar, m-am dus fără un ban să o culeg pe Zoe de la închisoarea statului California unde era reținută.

– Te rog, i-am șoptit, nu mai mușca pe nimeni; o parte din planul meu de economii tocmai a zburat în buzunarul unui polițai corupt. Nu mai am bani ca să mai mușți pe oricine altcineva, da?

– Promit, nu mai fac niciodată.

Se spune că închisoarea îți distruge sufletul, dar asupra lui Zoe a avut un efect opus: ea era acum, dimpotrivă, mai docilă decât o veveriță înfometată, chiar dacă în anumite momente nu părea să știe ce să aleagă între calm și zbucium. Vestea proastă era că dorința ei se dublase: nu mai era libidoul unei tinere cu sânge cubanez și de băștinaș din insulele Bahamas, ci acela al unei foste deținute și, trebuie să recunosc, eu eram răpus de oboseală.

Renato fusese de acord să ne odihnim o vreme înainte de a pleca din nou la drum. Zoe se apucase să gătească și am avut parte de gogoși cu scoici cel puțin la fel de gustoase ca acelea ale Tabithei. Uitasem întru

câtva de traseul nostru spre Canada și cred că și Zoe nu se mai gândea la nimic altceva decât la timpul prezent. Eram aproape fericiți la Santa Barbara (un eufemism), dar, ca să-mi potolesc neastâmpărul și obiceiurile legate de călătorie, plecam în fiecare dimineață să fac lungi plimbări cu mașina către golful care devenea arzător, înaintând în același ritm cu soarele deasupra mea. Plimbările mele solitare îmi permiteau și să-mi iau o distanța teribil de necesară, fără de care trupul meu și-ar fi riscat buna funcționare alături de mecanismul dătător de căldură și moliciune care era corpul lui Zoe. Dar într-o bună zi, când mă întorceam de la hoinăreală, iar în casă plutea un miros îndepărtat de cochilii de scoică, am găsit-o pe Zoe plângând deasupra cratiței, lacrimile amestecându-i-se cu apa fiartă, moment de o estetică prețioasă. Cu mâna încleștată pe un cuțit de bucătărie, ea s-a întors către masă ca să taie o ceapă. M-am apropiat de ea ca s-o îmbrățișez, dar m-a respins, fără să dea drumul la cuțit. O ultimă lacrimă, pe care am pus-o de data asta pe seama cepei, a aterizat în mâncare, și plânsul i-a încetat brusc.

– Ce se întâmplă?

Ea a pufăit, invocându-l pe Dumnezeu.

– E vorba despre insula mea, a spus ea.

– Te înțeleg, iubire.

– Nu, nu poți pricepe. Casa ta nu a fost măturată de un val de noroi.

Și-a luat capul în mâini și a hohotit în tăcere. Mă confruntam din nou neputincios cu nefericirea celei pe care o iubeam, gândindu-mă că eram incapabil să

fac o femeie fericită, fie ea englezoaică sau din Caraibe. Zoe a dispărut în dormitor și a dat muzica la maximum. A început să se audă *San Francisco* de Scott McKenzie.

– Ce faci acolo? am țipat de după ușă.

– Lasă-mă în pace!

Am găsit-o sărind în pat, numai în chiloți, cu pupilele dilatate, cu un joint în mână.

– Zoe, dă-te jos de acolo! Voi face totul ca să fii fericită!

Ea continua să sară cu picioarele strânse, cu fața luminată de efectul drogului. Fără altă idee de a o alina, i-am propus să mergem să facem un soi de *pow-wow*[1] la Santa Monica, la lăsarea serii, și ea a acceptat, nu atât de dragul focului de tabără, cât pentru că, deși era complet *high*, îi era milă de mine și de încercările mele de a o face fericită. Mi-ar fi plăcut să refac Key West pentru ea, așa cum se recreează la grădinile zoologice un spațiu natural pentru animalele exotice; doar că exista la Zoe un atașament față de pământ pe care nicio reproducere nu l-ar fi putut satisface: insula ei era în derivă și Zoe odată cu ea.

Soarele lăsa dâre portocalii și roșii în seara care se lăsa, când am ajuns pe plajă. Am pus mașina în spatele unei stânci ca să o apăr de valuri. Zoe l-a luat pe Charlie Chaplin sub braț și l-a așezat pe cutia frigorifică.

---

[1] Tradițional, un eveniment religios al amerindienilor; astăzi orice ocazie cu care aceștia se întâlnesc pentru a-și păstra moștenirea culturală (n. tr.).

– Mă duc să caut ceva lemne aduse de apă, am anunțat-o.

Când m-am întors cu brațele încărcate de crenguțe ridicole, Zoe mi-a mărturisit că nu văzuse Santa Monica decât la cinema; îi știa parcul de distracții, dar nu pusese niciodată piciorul pe nisipul călduț și nici nu simțise mirosul specific al locurilor frecventate de vagabonzi. Încă un lucru pe care nu-l făcuse vreodată. De când o cunoșteam, mi se părea că fiecare zi era pentru ea o descoperire.

– Ăsta-i tot lemnul pe care l-ai găsit? m-a întrebat ea cu mâinile în șold.

– Nu era cine știe ce.

– Of, probabil că alții l-au folosit pentru *bow-wow* ale lor...

– E *pow-wow*, draga mea.

– Nu contează. Eu i-am zis mereu *bow-wow*...

– Credeam că ai origini indiene...

– Nu, mă trag din populația nativă a Americii și dacă mănânc unt asta nu înseamnă că știu și cum se face.

– Folosești metafore atât de frumoase...

– O să mă duc să caut lemne eu însămi, pentru că tu nu ești în stare.

Eram singuri în colțul acela de paradis, așa că profitam de acele clipe privilegiate, în care eram unicul spectator al soarelui care îi mângâia pielea de culoare havan. Asta era fericirea? Să o urmăresc cum merge de-a lungul țărmului, fără să fie conștientă de propria-i

frumusețe? Și de ce deveneam credincios de îndată ce-i contemplam fruntea înaltă?

Ea s-a oprit, a închis ochii, și-a lăsat capul pe spate, a respirat adânc.

– Richard?

– Da, draga mea.

– Ai cunoscut multe femei înaintea mea?

Am reflectat o secundă. Începând de la câte amante poți spune că ai cunoscut multe femei?

– Am cunoscut.

– Îți amintești de fiecare dintre ele?

– Zoe, de ce-mi pui toate întrebările astea? Nu, nu cred că mi-aș putea aminti de fiecare dintre ele. Am un trecut și o viață pline cu vârf și îndesat în urma mea.

Fața i s-a tulburat.

– Toate femeile astea, a spus ea dând din cap, e îngrozitor să mi le imaginez cu tine.

Și-a pus mâinile peste ochi, ca și cum toate femeile din viața mea ar fi fost acolo, adunate în fața ei.

– Nu vreau să te împart cu nimeni, a spus ea.

– Asta a fost demult, iubirea mea.

Rochia i-a alunecat la picioare. Am crezut că voia să se răzbune pe puțulica mea, dar ea s-a îndreptat spre mare, goală, fără nicio rușine.

– Ai grijă de ăl mic, mi-a zis ea făcându-mi semn din cap către Charlie Chaplin.

Am luat pisoiul sub braț și am plecat să culeg câteva bucăți de lemn. Când m-am întors, Zoe stătea pe nisip, tremurând, și eu am contemplat spectacolul apei care i se prelingea de-a lungul umerilor ca să-și

croiască drum printre firișoarele ei de păr zbârlite. Am crezut că pot rezista, dar nu m-am putut împiedica să o strâng la piept; e o chestie legată de instinctul care iese la suprafață. Cum Zoe nu zicea nimic, am riscat să o strâng ceva mai tare, simțindu-i prospețimea delicioasă a pântecelui pe stomacul meu, până când...

– Ce dracu', mă strivești!

– Iartă-mă, dragă. Te iubesc.

Tăcere.

– De ce nu răspunzi când îți spun că te iubesc?

Și-a scos băutura; asta se întâmpla adesea când evocam dragostea ei pentru mine. Ea găsea ceva, nu conta ce, ca să ocolească întrebarea și răspunsul – în general alcoolul era răspunsul său la orice, la o nenorocire, ca și la o bucurie. Ea bea când vedea orfani înfometați la televizor, când Charlie Chaplin venea să-i toarcă pe genunchi, bea după ce făcea dragoste, ca și înainte și se întâmpla s-o facă și *în timpul* actului.

– Îmi plac o groază de lucruri la tine, mi-a răspuns ea în cele din urmă.

– Ca de pildă?

– Alunița ta de pe fund, cea în formă de cheesburger. Nu știu pe nimeni altcineva care să aibă așa ceva.

Și-a scuturat ușor rochia ca să cadă nisipul și s-a ridicat în noapte, pânza umedă împodobindu-i pielea cu reflexe incandescente.

– Mergem? Am chef să adun scoici.

A luat-o înainte ca să-mi arate drumul, chiar dacă ea știa că aveam să o urmez și că nu aș fi zis: „Să o luăm mai degrabă în celălalt sens." Ea știa foarte bine

că mergeam mereu în direcția ei. Mă durea acum să o privesc, pentru că frumusețea ei purta urmele neliniștilor mele și ale spaimei mele masculine – numite gelozie. Rezistam grație băuturii: numai o sticlă de Jim Beam începută la ora șapte seara mă ajuta să suport trecerea timpului cât Zoe pleca să danseze prin baruri salsa, înconjurată de tipi cu părul atent pieptănat, proaspăt rași și răspândind parfumul dulceag al tinerilor cubanezi. Renato mă susținea pe cât posibil, mă invita uneori să privim o partidă de wrestling sau un alt sport inutil la televizor, dar el vedea totul din exterior – în plus, adoră curvele, nu are sentimente. Zoe se întorcea pe la cinci dimineața, dar putea la fel de bine să vină și la ora șapte după nopțile cu lună plină, care, după spusele ei, o făceau „să se simtă vie". În funcție de gradul meu de alcoolemie, eram dispus în mai mare sau mai mică măsură să o visez fâțâindu-se în fața unui portorican. Apoi mă trezeam din beție, urmărind redifuzarea talk-show-urilor consacrate vedetelor de mâna a doua, beatnici cărora prezentatorii le făceau un elogiu siropos, amintindu-mi cu nostalgie de vremea când Kim Novak pășea țanțoș, în nuanțe de gri, pe ecranul TV al părinților mei. Când în cele din urmă o auzeam pe Zoe introducând cheia în ușă, urcam cu ea în dormitor, urmând îndeaproape nădușeala ei mirosind a liliac, în sus pe scară – după ore de dans, pletele ei se îmbinau într-o formă vălurită. Odată era atât de obosită, încât i-a fost greu să-și scoată și rochia; am ajutat-o să se dezbrace și, în ciuda tulburărilor mele psihomotoare,

puțulica mea nu a putut rezista la chemarea zărilor când chilotul i-a alunecat la călcâie. Am așteptat ca Zoe să adoarmă ca să-l sun pe Hawthorne – era șase și jumătate dimineața. Îi telefonam din ce în ce mai des bătrânului meu psihiatru. Odată cu timpul, relația noastră evoluase către prietenie remunerată. Uneori se întâmpla ca el să mi se destăinuie mie, mai ales în privința soției sale, care îl părăsea regulat din cauza dependenței lui față de femei și marijuana.

– Sper că nu vă deranjez, i-am zis.

– Nu mă deranjați niciodată, Richard. Ce-ați pățit?

– M-am îndrăgostit. E un coșmar îngrozitor.

– Tot de copila aceea?

– Că doar nu schimb femeile în fiecare zi.

– OK.

Am sesizat fâșâitul stiloului pe hârtie.

– Ați visat ceva recent?

– Ca toată lumea. Cu ce m-ar ajuta asta?

– O să v-ajute.

– Ei bine, am avut un vis noaptea trecută.

– Ce gen de vis?

– Era straniu. Mă aflam pe un culoar întunecat și se vedea o luminiță la capăt. Am mai visat de o sută de ori același lucru, doar că de data asta am ajuns la capăt, dincolo de luminiță.

– Ce era dincolo de luminiță?

– O gogoașă enormă, una uriașă, din aceea cu gaură în mijloc.

– Serios? Și ce-ați făcut cu gogoașa asta?

– Am mușcat din ea; o voce lăuntrică îmi spunea că nu aveam de ales.

– Și cu ce era gogoașa?

– Chiar e important?

– Totul e important.

– Habar n-am; era un vis, nu o degustare gastronomică.

A urmat o tăcere lungă, apoi Hawthorne a zis:

– Mă gândesc că trebuie descoperit ce se ascunde în spatele acelei gogoașe. Cred în filozofia gogoașei; oricum, ieșiți și cumpărați-vă una astăzi.

– Glumiți?

– Absolut deloc.

– OK, o să mă duc. Apropo, ce mai face soția? V-a părăsit?

– A optat pentru un ultimatum. Mi-a dat trei luni ca să-i dovedesc că nu fumez nimic ilegal – din fericire are un somn profund, ea chiar crede că m-am dat pe brazdă. Dar ce să fac? Nu pot respira fără iarbă.

– Mi-ar plăcea mult să ne căsătorim când ea o să vă lase.

– De ce parte a patului dormiți?

– Pe dreapta.

– Perfect, eu pe stânga.

– Poate că de asta ne înțelegem atât de bine. Nu cumva Freud are vreo teorie și despre subiectul ăsta?

– Aș putea să o inventez.

Am mai glumit astfel o vreme, după care m-am întors lângă Zoe. Chipul îi era aureolat de un snop de păr lins, răvășit desigur de o furtună lăuntrică sau

de un vis erotic cu portoricanul pe care i-l inventasem. M-am lăsat copleșit de detaliile materiei sublime din care era ea alcătuită, fascinat cum eram de ființa aceasta încă răpusă de noapte, de delicatețea coapselor sale adormite și de toate curbele și meandrele pe care le oferea trupul ei. Aș fi iubit-o și dacă nu ar fi fost învăluită în splendoare? Bărbatul se lasă prins în mreje de-o privire, de conturul unei guri, de sâni țanțoși și fermi. Nu am fost niciodată diferit de ceilalți – sunt chiar mai rău decât ei.

M-am așezat la birou și i-am scris această scrisoare care mi se perinda prin minte de multă vreme, în care îi ziceam că ar fi trebuit să mă nasc și să o întâlnesc într-o altă epocă. Am așezat plicul și două teancuri de bancnote pe pernă, mi-am pregătit o valiză cu haine, după care am legat-o fedeleș cu scotch dublu pe Francis și am pus-o pe bancheta din spate a Cadillacului. Am eliberat-o pe dealurile din Santa Ana, un oraș prin care n-ar fi trebuit să trec, pentru că mă îndreptam spre Canada.

Mă rătăcisem la frontiera cu Mexicul. Îmi parcasem Cadillacul în fața graniței americane, pe care se afla un gard de sârmă ridicol, găurit de *chicanos*[1] și peticit de reprezentanții statului. Agățați de găurile plasei, puștani își băteau joc de mine, în vreme ce eu încercam să-mi desfășor harta rutieră pe capota Cadillacului. Deși le-am aruncat cuvintele preferate ale

[1] Cetățeni ai Statelor Unite de origine mexicană (n. tr.).

lui Renato, „Va' fanculo", spunându-mi că italiana și spaniola erau limbi înrudite, ei tot n-au șters-o de acolo. Un gabor s-a ținut cu greu să nu mă oprească atunci când le-am întins strengarilor o bucată din hot-dogul meu prin plasa de sârmă, pretinzând că era vorba despre trafic ilegal de carne americană. Eram sufocat de căldură și suferință, realizam că viața fără Zoe era mai dureroasă decât viața cu ea, în ciuda înclinațiilor ei către proasta dispoziție, alcool și furie. Voiam să o reîntâlnesc înainte ca ea să cheltuiască toți banii pe droguri și crochete pentru pisică sau ca să ajungă anorexică. Încercasem mai multe apeluri de la cabine telefonice ca să-i previn dispariția și, în momentul în care ascultam cum suna în gol la infinit de cealaltă parte a firului, mi-am amintit: era ziua mea, împlineam șaizeci de ani. N-am nicio idee cum sunetul acela a putut declanșa o asemenea luciditate. Așa că am simțit curând nevoia de a sărbători, cumpărându-mi o sticlă de vin roșu dintr-o prăvălie de băuturi alcoolice din San Diego. Vânzătorul a refuzat să-mi ofere un preț mai bun când i-am dat vestea.

– Împlinesc șaizeci de ani azi, i-am spus.

– Am mai auzit asta deja!

Nu am mai insistat, pentru că deși făcusem cheltuieli cu Zoe pe la interlopi, îmi mai rămânea ceva ca să rezist o vreme. M-am așezat pe marginea drumului, cu sticla într-o pungă de hârtie și am început să mă îmbăt. Apoi m-am oprit la un local ca să comand o cafea, gândindu-mă că o sa îndepărteze efectele vinului asupra stomacului meu gol. N-a fost cazul. Chelnerița

mexicană avea sprâncenele și conturul gurii desenate cu creion negru, ceea ce îi dădea un aer dintre cele mai complicate. Am întrebat-o în ce direcție era Los Angeles și ea și-a ridicat o sprânceană desenată, indicând cu brațul spre nord. „Pe acolo", a zis ea. Peste trei ore de drum, aveam ochii în lacrimi, revăzând țarcul vid în care stătuse Francis. Renato a apărut în lumina farurilor și s-a apropiat de geamul mașinii. M-a felicitat că am eliberat animalul.

– Ce-ai pățit, prietene? Bocești?

– O, e complicat, am răspuns.

– Ei, na, bocești și asta e. Vrei să vin cu tine?

– În niciun caz.

A venit totuși. Ea nu era acolo. Renato m-a bătut ușor pe umăr, implorând-o pe Sfânta Rita să binevoiască a o aduce înapoi pe Zoe.

– Cine-i Sfânta Rita?

– Sfânta cazurilor disperate. Vino să bei un pahar, ca să prinzi putere.

– Nu pot, Renato.

M-a târât până în salon și, oferindu-mi un pahar cu whisky ieftin, mi-a vorbit despre o audiție la care a fost chemat, pentru a face reclamă la un deodorant. Apoi conversația a deviat la ultima târfă pe care o plătise la Santa Monica, Kaikina.

– Kaikina? S-ar zice că e un dans japonez sau o marcă de cafea boliviană.

– Este din Hawaii. După o scurtă tăcere, el a adăugat cu un surâs pe buze: A avut un orgasm.

I-am spus că și curvele hawaiiene erau ființe umane, dar, cu toate acestea, el continua să se creadă la originea evenimentului. Am ajuns la ranch chiar înainte ca mintea să-mi fie amorțită complet de whisky și de poveștile vecinului meu nebun. M-am întins pe canapeaua din salon și am fost trezit nu peste mult timp de o voce dulce care plângea în urechile mele uluite.

– Iubirea mea, te rog, să nu mă mai părăsești niciodată!

– O, ești aici, iubita mea, și îmi spui „iubirea mea"!

– Am luat un taxi ca să ajung la aeroportul din Los Angeles; am crezut că o să iei un avion și o să te sinucizi. Apoi, m-am rătăcit și m-am trezit în El Segundo, unde din fericire un tip de la serviciile rutiere a avut bunăvoința să mă aducă până aici, eram ca paralizată...

– De ce te-ai gândit că m-aș sinucide?

– Nu știu, tonul scrisorii părea al unui tip bătrân și disperat...

– Chiar sunt bătrân. Azi e ziua mea, fac șaizeci de ani.

Și-a așezat capul atât de aproape de al meu, că o vedeam extrem de neclar. Am rugat-o să se îndepărteze, ca să-i pot admira trăsăturile feței.

– Șaizeci de ani! E ceva! a exclamat ea.

– Ești frumoasă, leoaica mea.

– Mersi.

– N-ai de ce să-mi zici mie asta. Mulțumește-le părinților tăi. Geneticii, mulțumește-le cromozomilor!

– Sau lui Dumnezeu...

– Nu, nu lui: știi foarte bine ce gândesc eu despre cretinul ăsta.

– Of, oprește-te, Richard! Știi doar că așa am fost educată!

– Copila mea, ești ființa credincioasă cea mai profană pe care o cunosc.

O, nu, nu asta... Ba da! Începea să mă dezbrace. I-am propus o partidă de Scrabble, dar ea îmi desfăcea deja nasturii cămășii cu tot misterul pe care îl reprezintă dorința arzătoare a unei copile pentru un bărbat spart în fărâme. Încă o dată și aveam să rămân doar o amintire.

S-a ridicat gâfâind.

– Mi-e foame, a zis ea, am o foame de coiot.

VI

– Richard, ce înseamnă „elegie“?

Goală pe așternuturile albe, Zoe citea romanul lui Philip Roth pe care i-l împrumutasem. Cu fesele mângâiate de aer, întorcea paginile fără să fie conștientă de splendoarea sa. I-am zis că o elegie este un poem melancolic și ea în loc de răspuns a făcut o mutră de copil.

– M-am săturat, a zis ea încrucișându-și brațele la piept.

M-am așezat pe marginea patului și i-am mângâiat părul care, asemenea celui al lui Venus, îi atârna până la noadă. Buclele naturale ale coamei sale dispăruseră neutralizate de loțiunile acelea chimice după care se dau în vânt negresele.

– De ce te-ai săturat, draga mea?

– De poveștile din cărți. E mereu complicat și trist.

– Pentru că așa e viața, iubirea mea.

– Atunci sunt sătulă de viață, a exclamat ea și și-a lăsat fața în palme. Vreau să plec.

– Din cauza lui Philip?

– Oarecum; ai fi putut cel puțin să-mi împrumuți o carte mai amuzantă.

– Iartă-mă, iubito. Vrei să pornim din nou la drum? Să ne îndepărtăm de Philip?

A aprobat în tăcere. Charlie Chaplin a venit să se ghemuiască la picioarele ei. A luat o gură de grog și și-a înmuiat degetul mic în pahar ca să-i dea să guste și pisoiului.

– Bun, îmbracă-te, i-am zis. Plecăm spre Canada.

Deși părul îi stătea deja țeapăn, ea a dispărut în baie ca să-și aplice soluția cu amoniac care îi transforma coama creață în mătase niponă – „retușuri", mi-a zis ea când am întrebat-o ce făcea. Am profitat ca să-mi iau rămas-bun de la Renato. De câteva zile îmi spunea că s-a îndrăgostit de curva hawaiiană, Kaikina, și asta îi afecta dispoziția într-un mod cât se poate de pozitiv. Așa că tristețea lui de a mă vedea plecat a fost relativă.

– Știam că o să vină și ziua asta. Așteaptă, am ceva pentru tine.

A dispărut și a revenit cu o cutiuță roșie deasupra căreia trona un nod alb decorativ.

– Deschide-o.

Înăuntru se afla un aparat ciudat, prevăzut cu un ecran.

– Ce-i asta? am întrebat.

– Un GPS. E un dispozitiv nou care te ajută să te orientezi prin satelit; în felul ăsta vei ajunge cu siguranță în Canada.

– Eu nu știu să mă orientez după o hartă rutieră, Renato, și tu vrei să mă descurc cu sateliții?

– O să vezi, e foarte simplu. Îl fixezi de parbriz și GPS-ul face restul.

I-am mulțumit, chiar dacă știam că un astfel de aparat nu era pentru mine. Apoi m-am dus să-i prezint noua minune a tehnologiei lui Zoe. Cu o cască din folie de aluminiu pe cap, ei puțin îi păsa de ce-aș fi putut eu să-i zic.

– Știi ce? a zis ea, scoțându-și din gură o acadea albastră. Am chef să-mi fac un piercing.

– Ți-ar strica frumusețea, iubirea mea.

– Sunt triburi africane care ar arunca oase de zebră după tine, dacă te-ar auzi.

– Mă doare în fund de ce gândește Africa. America însă crede că ești prea frumoasă ca să te lași găurită cu un ac. Și pe urmă ai băut, sângele o să-ți țâșnească peste tot. Și unde ai vrea tu să-ți faci piercing mai exact?

– Încă nu m-am gândit.

– Ți-ai făcut bagajul?

– Aproape.

A deschis dulapul și și-a aruncat hainele într-o valiză în care stătea pisica, apoi și-a clătit mixtura capilară și am putut în sfârșit să pornim la drum. Dar mai înainte, Zoe dorea să dăm un tur la Los Angeles. Am străbătut marile bulevarde fără să arunc un ochi la noul meu aparat și, la un stop, Zoe mi-a arătat vitrina unui salon de tatuaj luminată de neoane roz și verzi. Am urmat-o în dugheană. Un tip cu alură de terorist a întrebat-o dacă băuse. Ea a clătinat din cap.

– E rândul tău acum, a zis ea, cu buricul dintr-odată strălucitor.

– Ești nebună.

– Ce? Nu ești în stare?

Știa cât se poate de bine că nu trebuia să-mi lanseze vreo provocare. Bărbosul m-a întrebat în ce parte a corpului doream să-mi fac piercingul.

– Habar n-am, am zis, unde l-ați vedea?

– Nu eu trebuie să vă spun.

– Păi, e meseria voastră, vă pricepeți puțin la estetica feței, nu?

– Nu chiar. Uitați-vă în catalog și spuneți-mi ce vă atrage.

Incapabil să mă decid, m-am oprit asupra unui gros-plan cu un inel fixat între două nări păroase. Tipul și-a tras mănușile de cauciuc și s-a apropiat de mine cu acul.

– Costă 75 de dolari, a zis el.

– E cam bovin ce-ai ales, a remarcat Zoe.

Am rugat-o să-mi țină o compresă din batiste de hârtie sub nări în timp ce conduceam, pentru că literalmente îmi curgea sânge ca de la robinet. În ciuda handicapului meu notoriu în privința a ceea ce tatăl meu numea „simțul busolei", mi-am dat seama că drumul era pentru mine un loc propice în care mă desfășuram mai ceva ca vrejul de fasole al lui Jack, dacă o astfel de metaforă îmi este permisă. Hawthorne considera neastâmpărul meu ca o fugă, dar el nu realiza că un asemenea periplu adună de-a lungul drumului o groază de amintiri: un copac, un nor, un animal,

un miros, orice putea să-mi amintească de o întâmplare, veselă sau tristă, legată de cea cu care vieţuisem atât de mult, fără a o lua însă de soţie. Trăiam o fericire nouă cu o femeie tânără, vorace pe toate planurile posibile, dar îmi era imposibil să nu mă gândesc la Evelyn: treizeci şi trei de ani o întipăriseră pentru totdeauna în sinapsele întunecate ale creierului meu bătrân.

Ne apropiam de Denver, Colorado, şi învăţasem să mă folosesc de GPS, când forma unui canion mi-a amintit de fundul fabulos al lui Evelyn. Zoe dusese pisoiul să urineze (îl învăţa să facă asemenea unui câine) şi eu mă simţeam teribil de vinovat gândindu-mă că un canion a putut să mi-o scoale în aşa hal. Din nefericire, Zoe a venit să se cuibărească lângă mine şi m-a simţit dur în pantaloni. Am fost obligat să-i spun că mă gândeam la ea. M-a încălecat rapid şi mi-a smuls unul câte unul nasturii cămăşii pe stratul de nisip şi lumină...

– Iubire, şi dacă am...

– Niciun Scrabble, mi-a tăiat-o ea. Crezi că nu ţi-am mirosit şmecheria!

– Iubire, te iubesc atât...

Ea a coborât din poala mea şi puţica mea a urmat aceeaşi direcţie.

– Richard, ce-o să se întâmple cu noi?

Întrebarea ei mi-a amintit de Lee; era exact cea pe care mi-o susura fosta mea iubită asiatică după ce

făceam dragoste, pe vremea aceea fiind încă în stare de asta.

– Habar n-am, draga mea.

– Eu știu, a zis ea. Tu o să mori, iar eu o să fiu cea mai nefericită dintre văduve.

– Trebuie să fii căsătorită ca să devii văduvă.

– Ei bine, ne vom căsători când voi fi în culmea frumuseții mele, cum spui tu atât de des. O să port o frumoasă rochie albă, *virginiană*...

– Virginală.

– O să port o frumoasă rochie albă *virginiană* cu un voal care să-mi acopere părul. Tu vei avea șaptezeci de ani, optzeci poate, pentru că va trebui să așteptăm ca eu să ating acea faimoasă culme a frumuseții despre care tu vorbești tot timpul și eu nu știu când se va întâmpla. Și numai după câteva zile, vei muri în urma unei crize cardiace sau a unui cancer la prostată netratat, pentru că viața e făcută din fericire și nefericire, cum spui tu mereu. Eu o să fiu la căpătâiul tău și voi fi martoră la horcăielile tale și voi vărsa toate lacrimile din sufletul meu.

– Din trupul tău. Vrei să spui că dorești să te măriți cu mine?

– Da.

– Ești sigură?

– Categoric.

– Zoe, preotul o să leșine când o să ne vadă. Și, știi, este cât se poate de posibil ca să mor în noaptea nunții. Nunta te-ar excita suficient ca să mă termini total odată cu venirea serii.

Am preferat să nu rămân în fața acelui canion, din pricina amintirilor erotice în care alunecam.

– La drum către Nebraska! a țipat Zoe cu un entuziasm copilăresc care mi-a amintit de Maddie când era mică. În clipa aceea, mi-am zis că dacă aș fi avut un fiu, probabil că aș fi căutat să-l însor cu Zoe.

VII

M-am gândit din nou la cuvintele lui Renato când am ajuns pe pământ canadian: „Canada este o Americă ceva mai puțin rea." Prima persoană pe care am întâlnit-o în cale a fost un crescător de struți, pe numele lui Alfred. Individul purta asupra lui instrucțiunile de urmat în cazul în care ar fi murit subit; le avea gravate pe o brățară, ca și pe un medalion, notate pe o bucată de hârtie plastifiată pusă în portofel. Semnase o poliță de asigurare prin care urma să fie congelat de o societate privată, ceea ce îi permitea să fie vârât într-un congelator uriaș dacă îl trăsnea fulgerul dintr-odată, bubuind. Aproape că își dorea să se lase fulgerat, hrănindu-și fantasma că într-o zi știința va găsi mijloacele ca să-l reînvie.

– Și dacă e o pană de curent? am întrebat.

– Americanule, nu mă enerva!

– Era doar o întrebare, atât!

– Ia duceți-vă voi doi de aici, am de lucru!

Zoe îl abordase prima; treceam cu mașina și, considerând că struții erau „grozav de pitorești", s-a oprit ca să le facă poze. Și așa începuseră un schimb de opinii în privința creaturilor cu gât lung, căzând în pană de imaginație după evocarea girafelor. Zoe mă prezentase drept unchiul ei, chiar dacă diferența de culoare a pielii noastre arunca o umbră categorică de îndoială asupra versiunii spuse de ea. Alfred ne invitase să mâncăm o friptură de struț în ranchul său și, când s-a lăsat seara, ne-a propus să dormim peste noapte într-o cameră mobilată cu un pat gotic, încât m-am întrebat dacă nu cumva își dăduse seama de ce era între noi.

Înaintam acum lent spre est, în direcția Lacului Superior. Subestimasem temperaturile estivale ale țării ăsteia: era o căldură de toată frumusețea și cămașa mi se lipea de spate udă. Cât despre Zoe, ea transpira pe umeri și bea Jim Beam ca să se hidrateze. Se întâmpla că aici trăgea la măsea și mai mult decât în altă parte – poate că avea legătură cu temperamentul ei atât de apropiat de al acestor indivizi iubitori de viață care trăiesc în Marele Nord. Se potrivea de minune cu atmosfera rurală, râdea cu tăietorii de lemne și cu cei care lucrau la sonde și, în loc să-i facă curte, băștinașii o invitau să meargă cu ei la vânătoare de cerbi, dar poate că era un soi de metodă de agățat locală. Ea nu purta decât cămăși largi în carouri și juca biliard cu tipi care aveau brațe groase precum totemurile indiene. Libidoul ei nu se mai domolise deloc, în ciuda speranțelor mele, dar trebuie să recunosc că era într-adevăr cald – nu puteam să-i port pică.

Deprimarea a pus din nou stăpânire pe mine rapid și, în vreme ce Zoe se temea de urșii grizzly canadieni, eu aproape că îmi doream să întâlnesc unul – cel puțin ar fi fost cineva care să-mi ușureze viața. La polul opus față de ce aș fi putut crede, prezența unei femei tinere lângă un bărbat nu-l întinerește, ci îi înrăutățește situația, prin simplul motiv că ei nu împărtășesc aceleași concepții: ea este o adeptă a veseliei, iar pe el melancolia îl împiedică să facă parte din clubul ei privat al fericirii. Deși prea târziu, din păcate, pricepeam în sfârșit că o femeie fericită nu poate să facă un bărbat fericit – oamenii de felul acesta nu se simt bine decât între ei. Într-o seară, când rătăceam pe lângă Thunder Bay, mi-am pus o mână pe genunchiul ei și Zoe a înțeles. Am dormit în mașină din cauză că-i era frică de urșii bruni, pentru că în cazul ei continuă să existe un instinct de conservare legat de o biografie prea puțin presărată cu deziluzii.

– Richard, nu, te rog...

– Nu mai e posibil, iubirea mea...

Faptul că ne înțeleseserăm unul pe altul fără cuvinte m-a liniștit în ceea ce ne privește; relația noastră nu era făcută doar din atracția de nestăpânit dintre două animale desfrânate. Am băgat în marșarier și ne-am urmat drumul în jurul Lacului Superior, unde am decis s-o părăsesc pe Zoe de-adevăratelea. I-aș lăsa bani cu care să se întoarcă pe insula ei și să supraviețuiască vreme de câteva luni, cât Key West se va reface după tornadă, apoi aș reveni la New York ca să caut un loc unde să-mi petrec anii de pensie departe

de lume. Am redactat scrisoarea de adio într-un motel botezat Dinomotel, lângă Duluth. Tematica preistorică se regăsea în elementele de decor: lampadar Diplodocus, telefon Triceratops și perdele Tyrannosaurus la dispoziția dumneavoastră. Zoe s-a trezit tocmai când puneam punctul final la misiva mea.

– Ce faci acolo? a zis ea întinzându-se.

– Nimic.

Am vrut să ascund scrisoarea sub masă. Dar era prea târziu: Zoe mă văzuse și a venit să-mi smulgă biletul din mână înainte de a se închide în baie.

– Zoe, stai! am strigat prin ușă.

– Ai dreptate, Richard, a plâns ea. Lumea este într-adevăr îngrozitoare și tristă.

– Tu ești trimisul lui Dumnezeu, draga mea. Ești aici ca să domolești oroarea lumii.

– Termină cu prostiile tale, tu nici măcar nu ești credincios!

– Tu m-ai făcut pios, leoaica mea.

– Atunci de ce mă părăsești?

– Suntem sortiți eșecului.

Ea a deschis ușa și, îngenuncheată în fața mea, și-a unit palmele în rugăciune.

– Termină, Zoe, te rog, e insuportabil...

– Te iubesc, Richard, a spus ea.

– Ce spui?

– M-ai auzit.

Mi-am dorit să-l sun pe Bush ca să-i dau vestea; ar anula comenzile de arme, și-ar retrage trupele, ar aprinde focuri de artificii și ziua aceasta ar deveni o

sărbătoare națională de aceeași importanță ca 4 Iulie. Zoe, iubirea mea, furia mea, durerea mea, sângele meu în care clocotește Cuba și Bahamas la un loc... De ce cuvintele astea două ne înnebunesc așa de tare?

– Ia pisica, i-am zis. Plecăm.

Ne-am oprit pe timpul nopții într-un parc de bungalouri, ca să mai facem o schimbare. Era așa o căldură, încât adormisem cu fereastra deschisă. Așa că un castor se strecurase sub așternuturi și o mușcase pe Zoe de degetele de la picioare. Ea a scos un țipăt ascuțit, zbierând că o tarantulă tocmai îi devorează picioarele. Când am aprins lumina, sărmanul animal zăcea la pământ, cu dinții în afară și pătați de sânge. Charlie Chaplin s-a aruncat asupra nefericitului ca să se joace; Zoe urla să se oprească.

– Crezi că e mort? a zis ea.

– Nu, am spus eu, cred că e numai KO.

A luat creatura pe brațe și a dus-o ca pe o pietà.

– Of, mă simt atât de vinovată! Spune-mi că e viu!

Nu m-aș fi gândit niciodată că am să iau pulsul unui castor. Zoe a sugerat să-i dăm apă, dar ea nu știa nimic despre castori; amărâtul trebuia să-și revină după loviturile de picioare pe care i le administrase Zoe. Ea nu înceta să spună „Sărmanul animal!“ cu jumătate de voce. Mă duceam să-l las în pădure, când Zoe m-a implorat să-l păstrăm, argumentând că era prea slăbit ca să-i dăm drumul în natură.

– Și dacă te-ar fi mușcat de picior un aligator, ai fi vrut să-l păstrăm și pe ăla? Ajunge, Zoe, îl ai deja

pe Charlie Chaplin, o să pui ecosistemul mondial în pericol!

S-a uitat la mine cu privirea aceea de cățeluș trist și m-am tulburat. Peste ce copil capricios dădusem...

– OK, îl ținem sub observație până își revine. Dar după, am încheiat povestea, da?

– Promit.

Ne-am reluat drumul și, în mașină, Charlie Chaplin se zbătea să apuce o bucățică de castor.

– Am creat un monstru, a suspinat Zoe privind pisoiul, iar eu mi-am zis că iubirea ei pentru animale căpăta proporții îngrijorătoare.

Extenuat, am reușit totuși să conduc până la granița cu Wisconsin, unde vameșii au privit-o pe Zoe cu un amestec de suspiciune și dorință. Un panou ruginit ne ura „Bine ați venit în Statele Unite ale Americii!" și Zoe a strigat că era mulțumită că s-a întors acasă. „Și eu", am zis, fără să știu despre care casă exact vorbea ea.

Nu am tresărit când Zoe m-a informat, nu fără mândrie, că tocmai ce-l botezase pe castor în lacul Michigan. Am fost încă și mai puțin mirat când ea m-a anunțat ce nume îi dăduse: Fidel Castro. Purta costumul bikini argintiu și, cum stătea așa în contre-jour, îmi venea să urlu uitându-mă la șoldurile ei. Ne deplasam de trei zile cu animalul cu dinți lungi și presimțeam că nu aveam să ne despărțim prea curând de el. Când am întrebat-o pe Zoe ce îi inspirase o atare denumire, ea a ridicat din umeri și mi-a răspuns că

Fidel Castro suna mai degrabă a nume de castor decât a nume de dictator. Apoi s-a dus să înoate în lac cu noua achiziție. Renato îmi zisese cândva că toate animalele erau, prin definiție, sălbatice, chiar și câinii și pisicile, și că toate puteau fi domesticite, rămânând însă, în aceeași măsură, imprevizibile. Îmi dădea ca exemplu pe un prieten de-ai lui din Santa Clara, care pretindea că trăia în armonie totală cu două tigroaice. Poate că lucrul cel mai straniu în toată această situație era că Charlie Chaplin încetase să-l mai privească pe castor cu o dorință carnivoră; amândoi nutreau acum o iubire fraternă unul pentru celălalt.

Hotărâsem să mă întorc la New York, dar mi-era teamă că Zoe nu se va obișnui niciodată cu viața de oraș, departe de universul ei colorat și liniștit – împărtășeam din ce în ce mai mult teoria tatălui meu, conform căreia ne întoarcem mereu la locurile unde am crescut. Fidel a murit la trei zile după ce fusese adoptat, în vreme ce ne târam pe lângă New Hampshire. Zoe a fost neconsolată, în ciuda cuvintelor de încurajare pe care i le-am oferit: „Știi doar, iubire, castorii și oamenii nu sunt făcuți să trăiască împreună", „Știi, iubire, era de așteptat", „Știi, iubire, nu trebuia să-i dai crochete pentru pisici". Îndurerată, ea și-a revărsat afecțiunea asupra lui Charlie Chaplin – și el părea în doliu după tovarășul său, ceea ce m-a făcut să reflectez asupra prieteniei dintre animale. Zoe a purtat o rochie neagră vreme de două zile. Apoi și-a îndreptat asupra mea atenția încărcată de tristețe. Am lăsat-o, pentru că am acest defect de a dori mereu să-i

salvez pe oameni de suferința lor, uitându-mi propria disperare. M-a cuprins însă mirarea când mi s-a întărit mădularul fără niciun protest, nimic. Mi-am dat seama că și Zoe era la fel de uluită, când a strigat:

– Pentru Dumnezeu, ce te-a apucat? Ți s-a sculat!

Ne opriserăm la Cornish, pentru că auzisem că Salinger se mutase acolo după succesul cu *De veghe în lanul de secară*. Voiam să am șansa de a mă afla față în față cu geniul – poate că ieșea să facă cumpărături – dar după ce am întrebat câțiva locuitori de prin librăriile și cafenelele de acolo, am priceput rapid că niciunul dintre acești activiști ai zilelor noastre nu avea să-mi ofere nici cea mai mică informație. Seara, am hoinărit prin barurile orașului – scriitorilor le place să bea, mi-am zis – fără să dau însă nici de umbra lui Jerome David.

– Va trebui să-ți înghiți lacrimile, mi-a zis Zoe, plină de compasiune.

După acest eșec, ne-am reluat degrabă drumul către sud, în vreme ce dimineața arămie se ivea printre pini. N-am făcut decât un popas la Boston, unde am gustat homari proaspeți. Am ajuns la New York la căderea nopții, cu capota lăsată către un cer ezitând între egoism și îngăduință, cu vedere la marea care-și cară eternele sticle de plastic. Prima reacție a lui Zoe a fost să-și ducă palmele la obraji.

– Richard! Orașul ăsta e tare frumos!

Încântarea ei a continuat când a descoperit apartamentul. Odată vizitarea încheiată, s-a așezat la masă din salon, cu Charlie Chaplin în jurul gâtului, și a

exclamat că ea nu va mai pleca niciodată de acolo. I-am sugerat că ar putea să se sature de mine, ca și de casă, dar ea nu voia să audă nimic.

M-am așezat pe canapeaua albă și am privit în jurul meu – lipsea ceva. Am luat receptorul ca să o anunț pe Condoleezza că m-am întors.

– E cea mai bună veste a anului. Blândul meu Richard... Mi-ați lipsit. O clipă m-am gândit că nu mă mai iubiți.

– Mi-ați lipsit și mie, Condoleezza. Când vă reluați treburile?

– Mă angajați din nou?

– Credeți că aș putea trăi altfel? Mi-e imposibil, Condoleezza.

Reluându-și atribuțiile, ea a descoperit-o pe Zoe. Am simțit născându-se concurența între ele chiar în clipa în care Condoleezza și-a întins mâna ei groasă, întunecată, cu unghii false către cea a lui Zoe, mai compactă, mai alungită, cu unghii rozalii tăiate scurt. Evitau să-și vorbească. Dincolo de experiențele pe care le avuseseră cu trupul meu, ele nu aveau nimic altceva în comun decât o înclinație spre teatralitate, ceea ce limita într-o oarecare măsură dorința lor de a discuta.

Nu am așteptat mult ca să-mi reiau terapia de acolo de unde o lăsasem. Hawthorne lua de acum medicamente anxiolitice ca să-i fie alături soției în cea de-a treia criză existențială. Cu vocea lui reținută, m-a întrebat care era problema mea.

– Dacă ar fi numai una, i-am zis. Așa că mi-am etalat în această privință problemele mele de funcționare.

– Ce putem face noi? Partenera voastră e tânără și nu mai sunteți pe o curbă ascendentă, nu?

– Asta-i clar.

– Întrebarea e dacă simțiți că o regretați pe Evelyn.

– Ea e o femeie destul de uimitoare ca să regret că lipsește, da.

Și-a dres vocea și și-a pus Mont Blancul în sertarul biroului.

– Ați dori un... un... un ajutor particular?

– Sunteți psihiatru, deci se cuvine să-mi spuneți că totul se petrece în capul meu. Și cu ceea ce vă achit pentru consultație se cade de asemenea să mă asigurați că totul va fi bine. Nu să mă încurajați să iau Viagra.

– Am hotărât să nu mai fiu plătit.

– Cum așa?

– Da, am decis să fiu util societății. Am strâns destui bani ca să pot oferi consultații gratuit de acum înainte. Așadar, să nu mă mai plătiți decât cu marijuana.

– Am priceput.

Am lăsat să se scurgă un moment de tăcere și m-am dus la fereastră. În jurul găurii imense provocate de teroriști apăruseră macarale uriașe.

– Reconstruiesc, nu-i așa?

– Și mai au mult până să termine.

– Mi-e teamă.

– N-o să distrugă peisajul.

– Nu, am zis, mi-e teamă să o pierd.

– E firesc.

– Nu, nu mi s-a mai întâmplat niciodată. Intru în panică numai gândindu-mă la asta, înțelegeți? În fiecare dimineață, îmi spun că ea va pleca și că mă va lăsa singur cu bătrânețea mea.

– E un risc.

Și-a scos din nou Mont Blancul.

– Ce ar trebui să fac?

– Ați cumpărat o gogoașă?

– Cum?

– În altă zi, la telefon, v-am cerut să cumpărați o gogoașă. Ați făcut-o?

– De ce naiba aș fi făcut-o? Nu-mi plac gogoșile.

– Doar faceți asta, atât.

– Sunteți cel mai prost psihiatru din tot New Yorkul, știți asta?

Pe chipul lui a apărut un surâs satisfăcut.

– Cumpărați gogoașa și întoarceți-vă să mă vedeți.

Odată cu anii mă obișnuisem cu individul acesta ciudat, încât i-am surâs spunându-i că o să-i aduc marijuana săptămâna viitoare. Când am ajuns acasă, Zoe ștergea praful de pe etajerele din salon. Ea se deda de ceva vreme unui război al pământufurilor de praf, la concurență cu Condoleezza. Când le-am întrebat ce le împingea la astfel de chestii înjositoare, Zoe mi-a răspuns că era o problemă de competitivitate feminină. Își împărțea de acum timpul între bucătărie și salon, echipată în menajeră, o ținută care continua să mă excite, în ciuda clasicismului său incontestabil în domeniul fanteziilor sexuale. Iar când venea seara, Zoe pleca să danseze și să bea în barurile ei salsa – în

fond, nimic nu se schimbase. Ca să-mi compensez numeroasele neajunsuri, o duceam la teatru și la Operă, iar în seara de vineri ieșeam să mâncăm în oraș. În weekend plecam la Long Island unde tocmai îmi cumpărasem o casă de vacanță. Poate că tot ce-mi lipsea era să-i votez pe democrați. Și totuși, mă simțeam la New York la fel de debusolat ca întotdeauna. „Un inadaptabil de prima mână“, ar fi zis bătrânul meu.

VIII

Era ora șapte dimineața și Zoe tot nu se întorsese după o raită prin baruri. După ce am mers de la un capăt la altul al apartamentului, am inspectat dulapurile, am verificat dacă valizele mai erau la locul lor, m-am gândit să mobilizez un comando de forțe speciale ca să o caute.

– Trebuie să raportez o dispariție, am zis la 112.

– V-a dispărut copilul?

– Într-o oarecare măsură.

– O descriere, vă rog.

– Tânără, frumoasă, din Bahamas.

– Și altceva?

– Păr lung, pometi proeminenți, rochie lejeră, ochi fericiți...

Operatorul mi-a tăiat vorba, spunându-mi că nu avea nevoie de un poet. I-am făcut cea mai obiectivă descriere posibilă.

– Trimitem trupele, a zis el, ca și cum ar fi fost vorba să câștige un război.

Îmi imaginam tipi în armură, cu scutul pe braț și casca pe cap înaintând în pas milităresc pe străzi ca să o găsească pe Zoe rătăcită pe o străduță întunecoasă. Nu voiam să ies, în caz că ea ar fi regăsit drumul spre brațele mele obosite și m-ar căuta acasă. După o săptămână însă, tot n-aveam vești de la ea. Am fost refuzat când am cerut intensificarea acțiunilor de căutare, sub pretextul că Zoe nu era fiica mea. „Trebuie să aveți încredere în noi, îmi zisese cel de la poliție, avem lucrurile sub control.“ Abandonasem gândul că aș mai putea simți vreodată mireasma pielii ei de culoarea tabacului; totul nu mai era acum decât de domeniul trecutului efemer. Începusem din nou să mă plimb. Acum rătăceam noaptea: lungi plimbări până când zorile se iveau printre monumentele din Battery Park, clătinându-mă printre cerșetori și pescăruși, în miasmă de găinat și șuier de sirene. Nu mai sunam pe nimeni, așa că telefonul era mut. Când mă întorceam, pe la ora șase, mă întindeam și așteptam să mă ia somnul – ceea ce nu se întâmpla imediat. Mă sculam invariabil la ora prânzului, trezirea era mecanică, între douăsprezece fără un sfert și douăsprezece fără cinci. Într-o dimineață însă, când mă întorceam din hoinăreală, telefonul a început să sune când îmi puneam haina pe portmantou. Era Evelyn, care voia să afle noutăți – nici ea nu a mai reușit vreodată să-și construiască o relație durabilă cu somnul.

– Te-ai trezit? m-a întrebat.

– Mă cunoști doar, sunt un animal de noapte. Ce face Bob?

– Doarme.

– Și tu, ce mai faci?

– Bine.

– Asta-i tot?

A suspinat.

– Bob e drăguț, se poartă frumos cu mine, dar doarme mult. Nu am cu cine să vorbesc în timpul insomniilor mele. Cel puțin, în privința asta, noi doi ne asemănam. Îți amintești?

– Bineînțeles. Îmi plăcea teribil să fac cuvinte încrucișate cu tine, la ora patru dimineața.

– Pentru că tu găseai toate cuvintele. N-am avut niciodată talent la așa ceva... Și asta îmi lipsește, recunosc.

Îi auzeam respirația atât de greoaie acolo, la Chicago. Și dintr-odată m-a cuprins nostalgia pentru vremea petrecută împreună, dar nimic nu mai poate fi adus înapoi. Ea a început să plângă evocând amintirile noastre, încercând să strângă puțină fericire în memoria noastră comună, dar totul se sfârșise.

– Mi-aș dori să ne sunăm din când în când, a zis ea. N-ar trebui să rupem orice legătură.

– Nu cred în prietenia de după dragoste.

– Am putea cel puțin să încercăm.

Ar trebui să fim prieteni după ce am fost iubiți? I-am promis să-i dau vești din timp în timp. Când am închis, Zoe stătea în picioare în mijlocul salonului. Mi-a fost de ajuns ca să nu mai știu nici cine eram.

– Bunule Iisus, pe unde ai umblat?

Ea și-a cuibărit fața în adâncitura cefei mele.

– Credeam că-l detestai pe Dumnezeu, a zis ea.

– Nu mai e cazul, draga mea. Ai reușit performanța de a mă transforma într-un credincios.

L-a luat pe Charlie Chaplin în brațe și l-a strecurat între trupurile noastre, promițându-mi solemn că nu va mai pleca așa vreodată. Dar nu se știe niciodată cu ea – îndoielile rămân.

Zoe n-a vrut deloc să-mi spună unde fusese; a trebuit să trag eu însumi concluziile în urma dispariției ei. Din acea zi, ea nu a mai plecat. Săptămâna trecută am primit un telefon de la John-John care ne anunța nașterea surorii lui Leroy. Din păcate, asta i-a dat idei proaste lui Zoe, care mi-a cerut de îndată să-i fac un copil. I-am zis că ar fi mai bine să-și ia un câine în loc. Așa că s-a dus la SPA și a adus un boston terrier pe care l-a botezat Dean Martin. Un adevărat noroc, Charlie Chaplin și Dean Martin se înțeleg de minune.

În dimineața asta este rândul fiicei mele să-și manifeste existența.

– Tăticule! Lui Owen Jr și Richard III le-ar plăcea să-și vadă bunicul... Când o să vii să ne vizitezi?

– I-ai spus Richard III? Dar te-ai gândit oare la toate glumele care se vor face pe seama lui în recreații? Îți știu pasiunea pentru Shakespeare, dar totuși!

– Voiam să-ți aduc înainte de toate un omagiu ție, tati.

Tocmai mi-am pregătit o valiză cu haine. Am rugat-o pe Zoe să nu mă părăsească în timpul scurtului

meu sejur la San Fernando Valley. Ea a jurat scuipând în sân. Simt cum neliniștea dispare așa cum sufletul se eliberează de trup – poate că fericirea va sosi și ea într-o zi.